

IZRAELIS PAGROBĖ EGIPTO RADARO STOTI

POGRINDŽIO SPAUDA SOV. SAJUNGOJ

Vakarų spaudos stebėtojų nuomone, Sovietų Sąjungoje nuolat stiprėja ne tik pogrindžio spaudos skaičius, bet ir jos poveikis krašto gyventojams. Apie tą pogrindžio slaptąją spaudą plačiau paskelbė Bostone leidžiamas dienraštis "The Christian Science Monitor", gruodžio 24 d. laidoje.

Laikraščio bendradarbis Paul Wohl teigia, kad slaptasis laikraštis, pavadintas "Dabartinių įvykių kronika", pasirodo kartą per du mėnesius ir jis Sovietijoje jau leidžiamas bent 14 mėnesių. Kalbama apie to leidinio devintąjį numerį, kurio data — 1969 m. rugpjūčio 31 d. Leidinys rašomas mašinėle, turi ligi 10,000 žodžių, kai kurie egzemplioriai padauginami fotostatiu būdu ar perspausdinami.

Dar 1968 metais, laikraščiu pasirodžius, jis savo viršely buvo nurodęs, kad tie metai — tai žmogaus teisų metai Sovietų Sąjungoje ir čia pat paskelbta 19-jo straipsnio citata apie tai, kad "Kiekvienam žmogui pripažįstama laisvė turėti laisvą nuomonę bei laisvą ją skleisti".

Žmogaus teisės bei jų pažeidimas Sovietijoje, tai pagrindinis to slapto leidinio turinio bruožas — per 14 mėnesių toji "Kronika" jau yra atskleidusi bent tūkstantį žmogaus teisių gruba pažeidimo Sovietų Sąjungoje atvejų.

Kadangi "Kronika" pasirodo tam tikrais tarpais, tai verčia daryti išvadą, kad leidinys turi vis naujų skaitytojų bei platintojų. Jo straipsniai, kaip nurodoma Bostono dienrašty, yra be polemikos atspalvio ir pateikia daugia faktišką, gryną medžiagą. Tai atitinka naujosios sovietų kartos būdinguosius bruožus — šioji vengia kelti ideologinius klausimus ir leisti į teoretinius išvėdžiojimus. Dėl to "Kronikos" poveikis į skaitytojus, palyginus su įprastiniais totalitarizmo puolimais, žymiai veiksmingesnis.

Laikraštis skelbia duomenis apie nepasitenkinimo reiškinius visame krašte, jis pateikia atvirų laišku tekstus, įvairių, sovietinio režimo persekiojamų mažumų atsisaukimus, nurodo ir kitų pogrindžio leidinių turinį, visa tai liudija, kad "Kronika" turi platintojų bei talkininkų visoje Sovietų Sąjungoje.

Minėtas leidinys yra virtęs protesto Sovietijoje garsiakalbiu. Jis ne tik skelbia atvirus laiškus bei atsisaukimus, bet ir žinias apie bylas, paskirų kovotojų už laisvą Sovietijoje suėjimus, jų išstrėmimus, nepasitenkinimo bei netvarkos reiškinius krašto darbininkų tarpe, režimui nepalankų sąjūdį ne tik sovietų kariuomenėje, bet net ir saugumo pareigūnų tarpe.

Jau pats to slapto leidinio pasirodymas ir režimo nesugebėjimas ar nenoras jo sustabdyti akivaizdžiai liudija: nepasitenkinimo, rūgimo judėjimas Sovietų Sąjungoje ne tik neblėsta, bet vis daugiau rėkėja bei plinta. Jis yra apėmęs ne tik rašytojų, menininkų ar mokslininkų sluoksnius, bet žymiai daugiau krašto gyventojų, kurie vis drąsiau ir dažniau reikalauja teisių, kurios įstatymų jiems pripažįstamos ar reikalauja atitaisyti seniau jiems padarytas skriaudas.

Vis dėlto, nors minėtoji "Įvykių kronika" laikytina išimtinu leidiniu, nes ji išsamiai nurodo į žmogaus teisių pažeidimus Sovietijoje, tačiau ji — ne vienintelis pogrindžio leidinys. Vietoj jos, tačiau ji — ne vienintelis pogrindžio leidinys. Vietoj jos, tačiau ji — ne vienintelis pogrindžio leidinys.

Čikagos un-tas įveda lietuvių k.

ČIKAGA. — Čikagos universiteto humanitarinių mokslų fakulteto dekanas Robert E. Streeter pranešė Lietuvių Fondo vadovybei: dr. Antanui Razmai ir dr. Gediminui Balukui, kad universitetas labai džiaugiasi gavęs Lietuvių Fondo paskirtas lėšas: penkis tūkstančius dolerių, kasmet per ateinančius trejus metus.

Dekanas praneša, kad už tas lėšas universitete bus įvedamas lietuvių kalbos dėstymas 1970 metų rudenį su pilnu kreditu šio kurso studentams.

Profesoriui Stankiewicz paversta sudaryti planus ir programas. Dekanas laisvę prideda, jog lietuvių kalba yra labai svarbi kalbotyroje ir kalbiniam bei kultūriniam baltų ir slavų sričių išsivystymui.

Dekanas Streeter pakartotinai reikią padėką Lietuvių Fondui už "supratimą ir dosnumą padedant universitetui išplėsti savo programą šia reikšminga kryptimi".

Izraelio sargybinis su savo "padėjėju" budi prie Lebano sienos, kur paskutiniu metu arabų partizanai dažniau puola. Šarvuotas automobilis, kuriame sargybinis sėdi, yra Rytinės Vokietijos gamybos. Nemažai tokių šarvuotų izraelitai atėmė iš Egipto kariuomenės 1967 metų liepos mėnesio kare.

Eismo nelaimėse žuvo 1,230 žmonių

ČIKAGA. — Praėjusiais metais Čikagoje ir apylinkėse automobilių avarijose buvo užmušta 1,230 asmenų. Pačiame Čikagos mieste žuvo 350 žmonių. Sužeistų buvo 42,525.

Čikagos apylinkėms laikomos septynios apskritys ir Cook apskritys bei pats Čikagos miestas.

Statistika rodo, kad pernai žuvusių buvo šiek tiek daugiau, negu 1968 metais: Čikagoje tada jų buvo 339, o sužeistų — 40,753.

Sunkios sąlygos skulptoriams

Skulptorius Ged. Jokūbonis, kurio Lenino paminklas pastatytas Maskvoje, pasikalbėjęs su "Literatūros ir Meno" savaitraščio atstovu (nr. 47, 1969) nusiskundė sunkiomis lietuvių skulptorių kūrybos sąlygomis. Esą, trūksta ir patalpų kurti skulptūras ir medžiagų.

Jokūbonis teigia: "Turime tik porą erdvesnių dirbtuvių, o stambių kūrinių ruošima keliais dešimt. Skulptoriai tiesiog laukia eilės... Antai, liudinant N. Petrulio Lenino figūrą, visą mėnesį laukė P. Vairada, o P. Aleksandravičiui su žemaitės teks palaukti dar porą mėnesių... Labai trūksta medžiagų, liejimo, akmeninių... Visa tai slopina skulptorių entuziazmą, trukdo vystyti sumanymus... reikia nuo jų pečių pagaliau nuimti tų buitinių reikalų našą ir palikti jiems spręsti tik kūrybinius uždavinius". (E)

R. Liuksemburg Vilniaus teatre

Vilniuje, akad. dramos teatre, metams baigiantis pastatytas neįprastas ir greičiausiai, labai mažai visuomenės dėmesį kreipias spektaklis. Tai "Renkuosi drąsą" tik su viena aktorė — Monika Mironaitė. Ji apie dvi valandas scenoje skaito Lenkijos ir Vokietijos komunistės Rozos Liuksemburg laiškus.

Spektaklį pastatė Lurje, dekoracijos — Percovo. Laiškus lietuvių kalba išvertė A. Liobytė. (E)

Protestuoja dėl sužeisto gelbėjimo

BERLYNAS. — Rytų Vokietijoje protestuoja dėl "rimto sienos pažeidimo" įvykusio praėjusį ketvirtadienį, kada du Vakarų Vokietijos pasienio sargybiniai peržengė į rytinės zonos pusę ir rizikuodami savo gyvybėmis minų prisagstyta lauke išgelbėjo sužeistą jauną, 17 metų vokiečių. Jis bandė pereiti sieną prie Mellrichsadt, tačiau beieidamas sniegu padengtą lauką, susprogdino miną. Ji nutraukė jam vieną koją.

Išgirdę minos sprogdimą ir sužeisto jaunuolio šauksmą, vakarų sargybiniai, nusiėmę šautuvus ir juos palikę savo pusėje, nuėjo minų lauką ir atnešė sužeistąjį ir vakarų per spygliuotų vielų užvaras.

Pakeitė kapitoną patikejusi priešui

SAIGONAS. — Vienas JAV armijos kapitonas buvo pašalintas iš kuopos vado pareigų, nes Naujųjų Metų naktį, karinėms paliauboms tebegaliojant, jis tinkamai negynė savo vadovaujamos pozicijos. Matyt, pasitikėdamas komunistų pasiskelbtomis karo paliaubomis, kapitonas sumažino bazės saugumą, tačiau komunistai tą naktį bazę puolė ir per 20 minučių užėmė aštuonis amerikiečius, bei sužiedė penkis.

Šis puolimas buvo amerikiečių kariuomenei pats nuostolingiausias per Naujųjų Metų paliaubų laikotarpį. Kapitono pavardė neskelbiama. (E)

Jaunuolių gauja

ČIKAGA. — Policija ir priemiesčių šerifai suėmė aštuonis baltus jaunuolius, kurie kaltinami įsilaužimais ir plėšimais. Per praėjusius kelis mėnesius, policijos žiniomis, ši jauna gauja padarė 30 įsilaužimų ir turtingus Glenview, Northbrook ir Northfield priemiesčių namus.

Gaujoje vienas buvo 18 metų, kiti jaunesni. Pats jauniausias turėjo 13 m. Visi gaujos nariai yra iš turtingų namų, eina į geras mokyklas. Pas suimtus buvo rasta 12 revoliučių, motociklas, daug televizijos aparatų, 400 dol. pinigais.

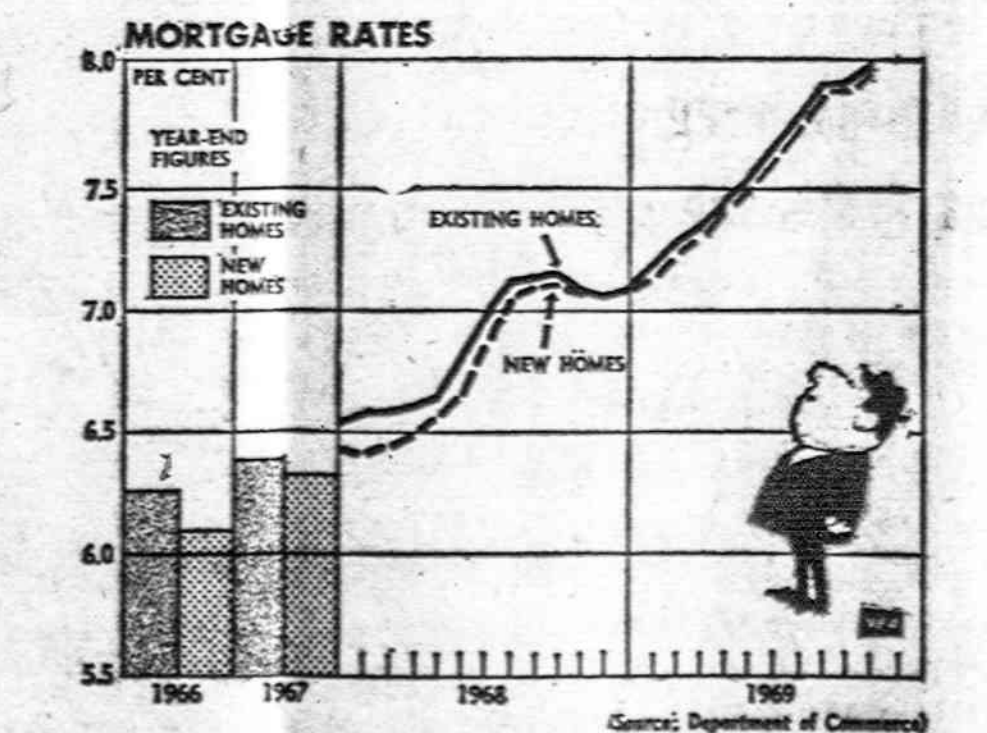
Iš viso gauja pavogė 35,000 dol. vertės daiktų: laikrodžių, brangenybių, kamerų. Gaujos nariai tėvams aiškinosi išeitę ką nors savo į tuos naujus, namo pargabentus, daiktus.

♦ New Yorke mirė vyras, kuriam Kalėdų dieną buvo įdėta kito asmens širdis ir abu plaučiai. Širdis prigijusi gerai, tačiau organizmas atmetęs plaučius. (E)

Turistai Lietuvoje

Lietuvoje, metams baigiantis, lankėsi vad. draugystės tautų turistai. Jis buvo patalpinamas 330 turistų iš Lenkijos. Tai buvo turizmas iš Lenkijos.

Sovietų "Inturisto" duomenimis, Lietuvą daugiausia lankė turistai iš kraštų: Lenkijos, Rytų Vokietijos, JAV, D. Britanijos, Vengrijos, Fed. Vokietijos. Toliau seka Kanada, Čekoslovakija ir Sirija. Be to, buvo turistų ir iš Pietų Amerikos kraštų. (E)

Paskolos namams pirkti vis sunkiau gaunamos ir bankai ima didesnius nuomius. Prezidentas leido nuo sausio mėn. dar pakelti bankų imamus nuomius už paskolas namų pirkėjams.

IZRAELITAI IŠMONTAVO EGIPTO RUSŲ RADARĄ IR PARSIVEŽĖ NAMO

Naujas izraelitų puolimas Lebane

TEL AVIVAS. — Izraelio dalinys peržengęs Lebano sieną, įsibrovė į nedidelį Lebano miestelį, susprogdino karinės sargybos punktą ir sugrįžo atgal į Izraelį su 21 belaisviu, iš jų 10 kareivių. Lebano vyriausybė pasiskundė Jungtinėms Tautoms ir paskelbė, kad šiame puolime Izraelis netekęs trijų kareivių. Izraelis praneša, kad šis žygis į Lebanoną yra atsilyginant už Lebano puolimus, kurių paskutiniame buvo pagrobta vienas izraelitas, kaimo naktinis sargas.

Negali pakilti

HAVANA. — Brazilijos keleivinis lėktuvas, kurį ore pagrobė penki jauni brazilai, po įvairių nuotykių pagaliau pasiekė Havaną, Kubą, tačiau negali dėl sugedimo iš ten sugrįžti.

Lėktuvas buvo užkliuvęs Limos, Peru aerodrome, nes sugedo vienas motoras. Lėktuvo baterijos negalėjo lėktuvo užstatuoti. Peru mechanikai sujungė 22 automobilių baterijas ir lėktuvą užvedė. Tos pačios problemos lėktuvą ištiko Kuboje.

Į užsienio filmus pritrūksta bilietų

Vilniaus kino teatruose, net keliuose, metų pabaigoje turėjo didžiausią sėkmę seniau pagamintas JAV filmas "Geriausi mūsų gyvenimo metai" (dalyv. Frederic March). Jį teigiamai vertino ir spauda, teigusi, kad režisierius, W. Wyler, filme išvengęs "šlovinti amerikietinį gyvenimą ir būdą".

Vilniečiai nepaprastai domėjosi ir prancūzų pastatymo, taip pat nebe naujos gamybos filmu, "Anželika — angelų markizė". Kiek patirta, į abu filmus dažnai pritrūksta bilietų, tuo tarpu kino teatruose, kur rodomi sovietų ar kitų respublikų gaminiai, tuščių vietų — šimtai. (E)

Atnaujino baletą

Vilniuje, operos ir baletų teatre vėl atnaujintas J. Indros baletas "Audronė". Jis buvo pastatytas 1957 m. (baletmeisteris V. Grivickas) ir scenoje buvo pasirodęs daugiau kaip 80 kartų.

Baletas turėjęs sėkmės ir Maskvoje bei Leningrade. Dabar, jį atnaujinus, jis kiek pagyvintas. Audronės vaidmenį atlieka V. S. Masaniovaitė. (E)

Stebėtojų manymu, dabar Prancūzijai atsisakius parduoti Izraeliui ne tik ginklus, bet ir nekarinės reikšmės medžiagas, Lebano fronte gali įvykti daugiau susikirtimų. Izraelis praityje vengdavo pulti Lebanoną, nes prancūzai labai jį užstodavo. Ir ginklų pardavimo sustabdymas Prancūzijos buvo paskelbtas po to, kai Izraelio puolimas sunaikino Beirut aerodrome esančius Lebano lėktuvus.

Izraelis paskelbė dar vieną įdomų žygį, kuris įvykęs gruodžio 26 d. Specialūs izraelitų daliniai puolė prie Bas Gharab vietovės esančias Egipto prieiliktuvines pozicijas ir pagrobė visai sveiką radarą stotį P-12. Didieji helikopteriai šią radarą stotį, sveriančią septynias tonas, pargabeno į Izraelį, kur dabar Izraelio inžinieriai ją tiria ir egzaminuoja.

Sugrįžusius iš Egipto dalinius pasitiko pats štabo viršininkas gen. Haim Bar Lev. Šitokių radarų įrengimų nėra visame laisvajame pasaulyje. Puolimo metu izraelitai dengė gretimas Egipto karines pozicijas lėktuvų kulkovaidžiais ir raketomis. Radarą stoties gynėjai pasidavė, kai du jų žuvo, o vadas pajėgė į kalnus. Kiti keturi buvo pargabenti į Izraelį.

Egipto radarų įrengimai yra atsiųsti ir įrengti sovietų. Izraelitų pagrobta stotis veikė kartu su SA-2 priešlėktuvinėmis raketomis. Radarų veiklos spindulys siekia 180 mylias.

Egipto prezidentas Nasseris, kaip praneša Paryžiuje leidžiamas "Africaasia" žurnalas, pareiškęs arabų partizanų vadams, kad Egiptas turis lėktuvų nemažiau, kaip Izraelis, tačiau neturįs gerų lakūnų. Jų Egiptas turėsiąs už penkerių metų. Tada bus galima sutriuškinti Izraelio aviacijos pranašumą, kuris esąs pagrįstas mažiausiais vakarų technologijos laimėjimais.

Lenkai nesidomi dienraščiu

Lenkų gyventojų Lietuvoje šiuo metu gali būti apie 200,000. Gudijoje — 300,000, gi Ukrainoje jų skaičius galis siekti pusę milijono — šitaip teigia lenkų dienraštis Vilniuje "Czerwony Sztandar" (nr. 267, 1969). Minėtas dienraštis turi apie 30,000 prenumeratorių ir jų nemažas skaičius yra ne Lietuvoje, bet Lenkijoje.

Esą, tai "vienintelis lenkų kalba dienraštis Sovietų Sąjungoje" ir iš viso milijono lenkų juo domisi... visai nedaug.

Kokia išvada lenkams? Tai esanti aiški gėda, nes, manoma, Lenkijos gyventojai tuo vilniškiu dienraščiu domisi daugiau negu lenkai — Lietuvos ir ypač Vilniaus krašto gyventojai. (E)

SALPOS GRUPĖ "DAINA" TORONTE

Toronte veikia moterų organizacija, kurios tikslas — padėti lietuvių imigracijos atstovams ir nuotakai vardu "Daina". Šis sambūris veikia nuo 1941 m.

"Daina" — tai organizacija, kuri su dainavimu ir pačia daina lyg ir nieko bendra neturi. Tebent, kaip vienas nuotalkininkas kalbėtojas grupės subuvi-me yra pabrėžęs, kad Toronto lietuvių imigracijos atstovai — dainuojančios šalpos siuntinius vargstan-tiems tautiečiams pakuodamos, o tie vargstantieji — dainuoja džiaugsmo, kai tuos siunti-nius gauna...

Torontieškė "Daina" — tai vienu moterų sambūris. Jos yra radarius tik vienai vieną iš-imtį ir vieninteliam vyrui — Winnipege gyvenusiam, senosios lietuvių imigracijos atstovui, di-deliu labdarininku, p. Jauniškiui, kuris kasmet prisijungia šalpos reikalams nemažiau kaip po 10 dol. Jauniški dainietės buvo iš-rinkusios šalpos grupės garbės nariu. Iš moterų tarpo dainietės yra išrinkusios garbės nare ypatingai daug pasidariusių ir viena iš šios grupės steigėjų Marija Jokubynienė.

Toronto lietuvių moterų šal-pos grupė "Daina", kuri šiuo metu bebaigianti savo veiklos trečiąją dešimtį metų, yra išva-siusi labai didelę ir reikšmingą darbo vagą. Tai galima sakyti, mažuoju mastu torontieškis "Palfas". Tos grupės moterys, stebindamos visuomenę savo di-dele energija ir nepalastumumu, yra sukėlusios itin didesnę su-mą pinigų, kuriais jos nušluos-tė begaliniai dideliu vargan-tių lietuvių skaičių vargo aša-ras nuo skruostų, pagelbėjo jiems nelaimėse ir ligose bei praskaidrino nevilties dienas.

Prieš dvidešimt aštuonerius me-tus įsisteigęs šis šalpos sam-būris "Daina" turėjo ir tebe-turi kilmę labdarinę tikslą — aukų rinkimo, pramogų rengimo ir kitais keliais sukelti didesnę

sumą pinigų ir ją perduoti at-sistatysimosi vėl laisvos Lietu-vos šalpos reikalams. Deja, jos tikslo paskirtis laiko bėgy pa-sikeitė. Vos pasibaigus 2-rajam Pasauliniam karui ir, toli gražu, nespėjus Lietuvai išsivaduoti iš okupantų vergijos, pasigirdo iš-blaškytų lietuvių pagalbos pra-šantieji šauksmai iš visų pasa-ulio kampelių ir buvo pajustos jų tiesiamos rankos, prašant gali-mos materialinės paramos. "Daina" dar daugiau suintensy-vino savo darbą ir šokosi varg-stantiems savo tautiečiams pa-dėti.

Dainietės aukomis ir paren-gimais organizavo pajamas, pa-ko maisto produktus, pakavo siuntinius ir siuntė pagalbos prašantiems, nežiūrint kur jie besirastų tremtinių stovykloje, belaisvių lageriuose, senelių namuose ar kitur. Jos yra su-rinkusios ir išsiuntusios daugybę drabužių vargstantiems, už-sakiusios jiems lietuviškų laik-raščių, kitus — sušelpusios ir pinigais.

Kaip bendra tradicija, dainiet-es renkasi į susirinkimus kar-tą per mėnesį. Jų susirinkimai — itin charakteringi. Kiekvie-nas susirinkimas esti atskiros grupės narės būte. Susirinki-muose perskaitomi pagalbos pra-šantieji laiška, kurių per mėne-sį gaunama po keliolika, nuta-riama kiek ir kuriam iš prašan-čiųjų skirti paramos, parenka-mos taryų grupės siuntinių pa-kavimui, parengimų ruošimui ir kitokiems darbams.

"Dainos" kilnius tikslus ir begaliniai svarbų darbą yra ge-rai supratę abiejų Kanados lietuvių laikraščių — "Nepr-Lietuvos" ir "Tėviškės Žiburių" redakcijos, kurios mielai talpina tos grupės skelbimus, praneši-mus, apyskaitas ir kitokias ži-nias apie jos veiklą, o nenuli-tancios grupės veikėjos ir gar-bės narės M. Jokubynienės dar-bu ir rūpesčiu bei gabios jos

Chicago mokslo ir meno muziejuje praeitais metais buvo graži lietuviška katedrinė programa. Pavyskle matome lietuviškos programos dalyvius ir lietuviškų tautiečių.

Foto Martyno Nagio

plunksnos dėka visuomenė esti visapusiškai painformuojama apie "Dainos" grupės veiklą, jos užsimojimus ir atliktus dar-bus.

Jeigu šalpos grupė "Daina" ruošia bent kokį paminėjimą ar subuvimą, visos gautos paja-mos — iki cento — esti tos grupės pelnu. Išlaidų — nie-kad neasti. Pobūviams visus maisto produktus — suaukojo pačios "Dainos" grupės narės.

kitas išlaidas — taip pat padė-n-gia jos asmeniškai. Toronto lietuviškosios parapij-os — taip pat labai palankios šios grupės moterų veiklai. Jos skelbia prieš pamokslus apie "Dainos" ruošiamas rinkliavas, daromus aukų vokus ir leidžia grupės narėms pasistatyti baž-nyčiose net aukų priėmimo sta-tiukus.

Ilgiausių metų kilniam "Dai-nos" darbu ir sėkmės jos gra-žiai veiklai! Pr. Alšėnas

Kas naujo Chicago Taupymo Bendrovėje

JOHN PAKEL, Sr.

"Kas naujo Chicago Taupy-mo Bendrovėje?" paklausė ma-no senas draugas. Aš jam atsakiau, kad naujo labai daug. Pirmiausia turiu priminti, kad Chicago Taupymo Bendrovė yra vadovaujama prityrusio bankininko reikaluose John Pakel. 1969 metais Chicago Taupymo Bendrovė išvedė kompiuterio sistemą, taip va-dinamą "On Line", kad galėtų taupytojams teikti geresnį ir greitesnį patarnavimą. Nuo-simčiai yra priskaitomi kiek-

vieną dieną ir išmokami kas trys mėnesiai. Chicago Taupy-mo Bendrovė turi virš dvi-dešimt keturių tūkstančių tau-pytojų, kurių Chicago Taupy-mo Bendrovėje taupomi pinigai 1969 metais uždirbo tris milijonus, tris šimtus dvi-dešimt penkis tūkstančius ir septynis šimtus šešiasdešimt vi-ną dolerį. (\$3,325,761.34). Tą milžinišką sumą Chicago Taupy-mo Bendrovė išmokėjo savo taupytojams, kas rodo, kad pi-nigus laikyti namie nėra nei naudinga, nei saugu. Pinigai tegul dirba pinigais.

Mano draugas atsakė, kad Chicago Taupymo Bendrovė iš tikrųjų gerai veikia savo nuo-savose moderniose patalpo-se. Jis sakė, kad gyvena Mar-quette Parke ir yra senas Chi-cago Taupymo Bendrovės tau-pytojas. Toliau jis paklausė, kas naujo pradedant 1970 me-tus? Aš jam pabrėžiau, kad taupytojams teikti geresnį ir naujo ir šiais metais bus labai daug. Chicago Taupymo Ben-drovės sąskaitos yra apdraus-

Alvudas rūpinasi jaunimu ir seneliais

Marquette Parko lietuvių ka-talikių parapijos salėje gruodžio 21 d. Alvudas buvo surengęs visiems lietuviams bendrą kū-čias. Į kūčias prisirinko pilna salė žmonių. Visi paruošti sta-lai buvo užimti. Tai jau 9-tos Alvudo rengiamos kūčios. Ši graži lietuviška tradicija, kurią puoselėja Alvudas, yra sveikin-tina.

Vaikučiai deklamavo eilėra-šius. Solistė Kalvaitytė - Velba-sienė gražiai pagiedojo. Kūčių dalyviai giedojo melodingas li-tuviškas Kalėdines giesmes. Kū-čios praėjo pakilioje lietuviško-je dvasioje, o kūčių stalas, dėka geros šeimininkės, p. Bosienės

ir jos talkininkų, davė progos skaniai pasigardžiuoti. Programai vadovavo akt. Al-fas Brinka. Alvudas, vadovaujamas dr. J. Adomavičiaus, yra pasiryžęs rū-pintis ne tik jaunimu, bet ir se-neliais. Jis pasiryžęs pastatyti senelių namus. Toks Alvudo pa-sirinktas darbas yra didžiai sveikintinas. Visų lietuvių yra šventa pareiga tą jų pasirinktą darbą visokeriopai remti. Tauta, kuri nesirūpina savo seneliais, yra paskirta žūti. Tik nepriklausomai nuo bet kokių konfesinių organizacijų senelių namai galės išlikti savi-stovūs ir lietuviški.

Al. Bud.

Alvudo surengtos lietuviams bendros kūčios Marquette Parko parapijos sa-lėje. Prie stalo sėdi iš kairės Stasys Dagys, Algirdas Budreckas, Antanas Kalvaitis su žmona ir sol. Kalvaitytė-Velbasienė. Foto M. Nagio

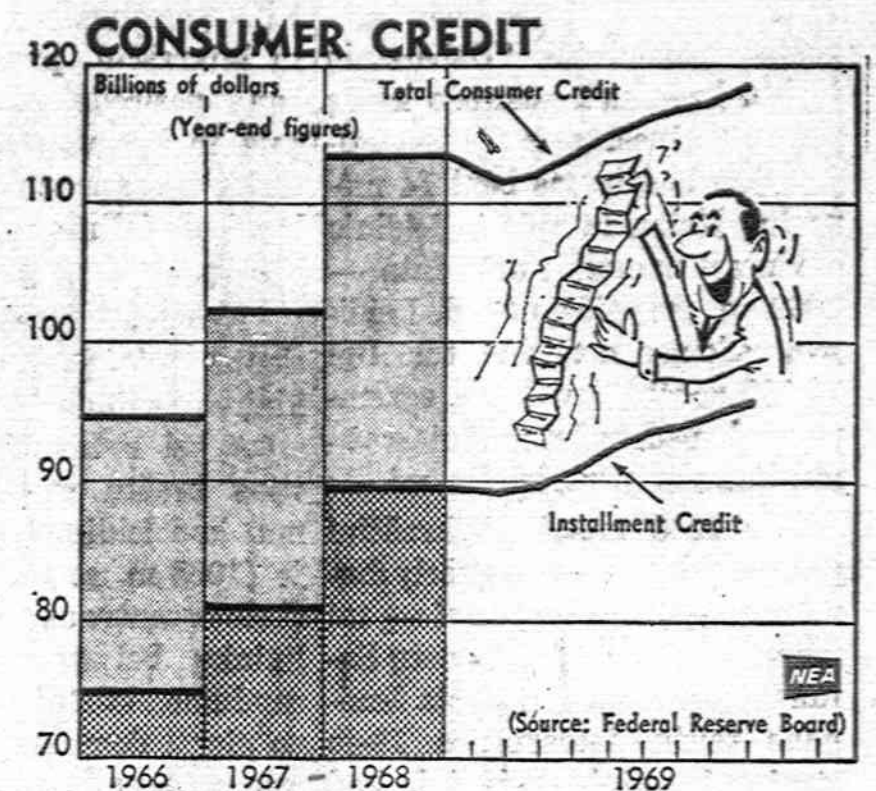
Prieš ir už kavą

Kavos gėrimas labai populia-rus visame pasaulyje. Mažiau kavos geria Amerikos jaunimas, nes jis geriau mėgsta saldžią "sodę", kurios daug pasiūloma įvairiomis rūšimis. Daugiau kavos sunaudoja darbininkai, ypač tie, kurių darbas yra sun-

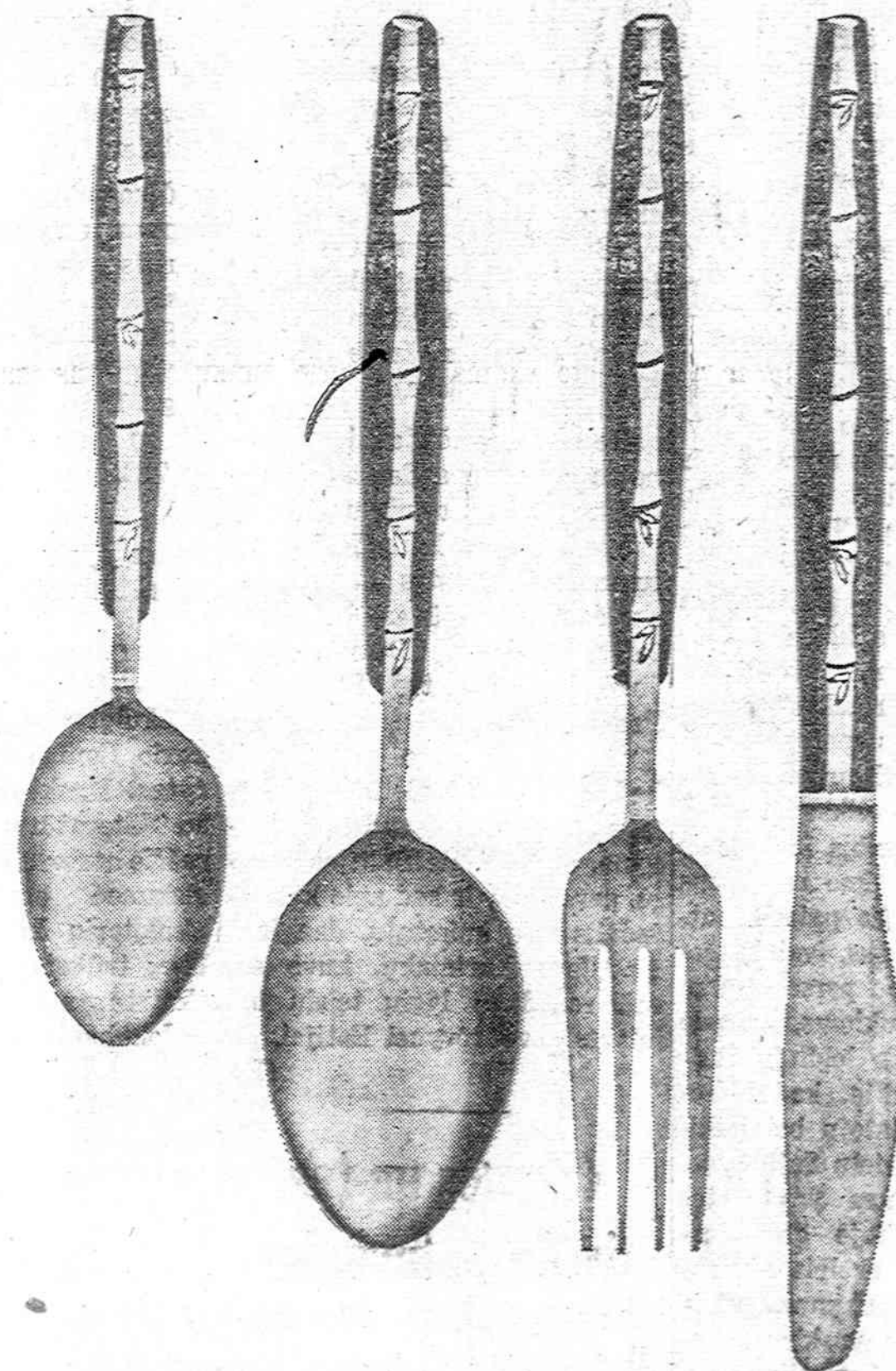
kus arba reikalingas didelės at-sakomybės. Tačiau tie, kurie per daug kavos, geria, pasidaro mažiau budrus, neveiklūs ir erz-lūs, sako kavos priešai. Bet tie, kurie kavą geria ge "kafėino", sako abstinentalai, tie geriau jau-čiasi. Jie būna budresni ir ge-riau atlieka darbą. Kai "kafėi-no" dozė padidinama, tie, kurie įpratę gerti stiprią kavą, jau-asi geriau, bet abstinentalai — blogiau. Jiems, išgėrus puodu-ką stiprios kavos, "širdis su-nyksta". Ir taip gerai, ir taip negerai.

Įamėtis Chicago Taupymo Bendrovės vadovas — Chair-man ir Prezidentas John Pakel, dirba kartu su savo gražia, ga-bia, darbščia ir nuširdžia marčia Philomena Pakel, taip pat su pagalba direktorių ir ki-tų bendrovės pareigūnų. John Pakel neseniai atšventė septy-niasdešimt penktą gimtadienį, bet yra nepaprastai tvirtas ir atrodo, kad eina jaunyn, bet ne senyn.

W. B. Sabastian

Vartotojų kreditas trečiame metų ketvirtyje pasiekė 118 milijonų do-lerių. Mėnesiniai mokami kreditai siekė 95.4 bil. dol.

Free Gift!

from the "accessibles"

Jūs galite naudoti šį 16 vienetų nerūdijamo plieno įran-kių setą kiekviena proga. Bambu išvaizdos nerūdijamo plie-no ir luso koteliai (panašūs į sidabrą padailintą juodmedį) sukelela rytietiško skonio, teigiamai nuteikiantis visam mai-tui. Šis puikus 16 vienetų setas duodamas jums veltui, kai atidarysite naują \$500.00 ar didesnę taupymo sąskaitą arba jei pridėsite tokią sumą prie dabar esamos sąskaitos. Sv. An-tonio Taupymo Bendrovė siūlo jums platų taupymo planų pasirinkimą, įskaitant ir 5 1/2% Pradedant vieno išmokėji-mo sertifikatu (mažiausiai \$7,500.00) ir baigiant visų jūsų reikalavimų patenkinimu. Atsižvelgiant, kad duosime tik vieną dovaną šeimai ir nesiimsime jos pašto. Pasilijimas pa-sibaigęs sausio 15 dieną. Telefonuokite arba užsikite šiandien.

Saint Anthony Savings

1447 South 49th Court

Cicero, Illinois 60650

PHONE: 656-6330 JOSEPH F. GRIBASKAS, EXEC. SEC'Y

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

Dėl Lietuvos radijo valandėlės Kalifornijoje

Naujiųjų 1969 m. lapkr. 3 d. Nr. 256, p. 3, buvo kiek ilgesnė korespondencija, pavadinta "Lietuvių radijo valandėlė Kalifornijoje", kurioje neteisingai, iškreipiant tikrus faktus, pavaizduojamas Kalifornijos lietuvių radijo klubo pirmininkės (kuri kartu yra ir radijo programos vedėja) Stasės Pautienienės atliekamas darbas ir negražūs būdu ji pati, kaip asmuo, suniekinama. Korespondencija pasirašyta slapyvardžiu "Klubo narys".

Kad šio plačiai skaitomo dienraščio skaitytojai neliktų suklaidinti, randame tikslu ir reikalinga tatau atitaisyti.

Pirmiausia, korespondentas sako, kad radijo valandėlė buvo atgaivinta Stasio Paltaus ir Juozo Gediminto rūpesčiu. Atgaivinta ji nebuvo, o buvo naujai įsteigta. Iš seniau veikusių radijo valandėlių dabartinė valandėlė nieko negavo, nieko neperėmė, ir nėra jokio ryšio tarp buvusios ir dabartinės radijo valandėlių. Antra, valandėlė buvo įsteigta ne vien Paltaus ir Gediminto rūpesčiu. Tiesa, kad jie, kartu su kitais, ūrėsi ir rengėsi kaip nors padaryti, kad lietuviška radijo valandėlė veiktų. Betgi steigiamasis tuo reikalu susirinkimas buvo tuoliai, Liet. Bendruomenės Los Angeles apyl. pirmininko Antano Audronio suauktas ir jo pravestas. Be to, jo vadovaujama apylinkės valdyba nutarė ir stambiau aukščiau radijo valandėlei duoti. Tad kodėl nutylimi žymūs A. Audronio nuopatai, tuo darant jam skriaudą?

Išvada, kad Paltus buvęs iš radijo programos vedėjo pareigų išstūmtas, korespondentas daro iš to, kad Paltus, atsisveikindamas su klausytojais savo pakutinėje vestoje programoje, kalbėjęs sujaudintu balsu. Kas Paltus arčiau pažįsta, žino, kad jis dažnai kalba jausmingai, tad būtų klaidinga daryti išvadą tik iš jo susijaudinimo. Iš tikrųjų Paltus niekas iš radijo programos vedėjo pareigų neišstūmė. Kaip pirmininkė, taip ir visa valdyba Paltus vestas programą mas vertino ir niekad nedarė jam jokių priekaištų. Kai jis pareiškė norįs pasitraukti, pirm. Pautienienė ir kiti valdybos nariai prašė jį pakeisti savo nusistatymą, bet jis vis tiek, dėl šeimos aplinkybių, pasitraukė. Tad negali būti jokios kalbos apie kažkokį jo "išstūmimą". Tai patvirtina ir ta aplinkybė, kad Paltus ir toliau liko valdybos

vykdomuoju vicepirmininku, dalyvauja visuose valdybos posėdžiuose bei pasitarimuose ir atstovauja radijo valandėlei santykiuose su amerikiečiais bei jų įstaigomis.

Korespondentas kaltina pirm. Pautienienę, kad ji, perėmusi programos vedimą, pasijutusi viešpačiu ir ėmusi vaidinti valandėlės savininkę esanti. Tai irgi yra netiesa. Atvirkščiai, pirm. Pautienienė visais radijo valandėlės reikalais visados turėsi su visa valdyba. Jei negalėdavo posėdžių sušaukti, tai tardavosi tiesioginiu žodžiu ar telefonu su atskirais valdybos nariais. Jos numatomos programos buvo valdybos aptartos ir tvirtinamos: jokio jos vienos savavaliavimo nebuvo.

Nieko blogo nėra, jei programos vedėja savo pareiškimus kartais tardavo vienašališkai pirmame asmenyje, pavyzdžiui, "aš manau", "aš prisimenu", Tiesa, kad viešosios spaudos atsidavimo pradžioje (kas dažnai tęsiasi ir iki šiol) buvo vis rašoma ir viešai kalbama "mes manome", "mes siūlome" (t. y. daugiskaitoje), bet tai kilo iš to, kad anais senesniais laikais, kada nebuvo pilnos spaudos, žodžio ir asmens laisvės, buvo net pavojinga sakyti "aš manau", t. y. reikšti savo asmeninę nuomonę, nes galėjai naktį būti išvilktas iš savo lovos ir tolimesnį laiką praleisti kalėjime. Taip dar ir dabar yra komunistiniuose ar kituose šioškos ar kitokios diktatūros kraštuose. Tačiau Vakaruose, ypač Amerikoje, vis labiau ir labiau pereinama prie drausaus asmeninio reikšimosi būdo. Tą gali klubo narys kasdien matyti bei girdėti amerikiečių spaudoje, radijuje ir televizijoje. Tad ir mūsų radijo programos vedėja, asmenindama savo pareiškimus, tik parodė esanti neatsilikusi ir kartu įnešė daugiau gyvumo ir šilumo.

Kritikškas korespondentas prikiša, kad programos buvusios neparuotos ir netinkamos, bet čia yra asmeninis korespondento skonis, dėl kurio sunku ginčytis: visiems niekas negali įtikti. Antra visi žino, kad nei Stasė Pautienienė, nei Paltus, nei kurie kiti Amerikos lietuvių radijo programų vedėjai nėra profesionalai, tik tą darbą dirba, bet programą paruošia ir praveda nuo savo tiesioginio darbo atliekamu laiku, kartais būdami ir labai pavargę. Tuo būdu negalima iš jų reikalauti, kad jie tiek pat gerai paruoš-

Čikagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos Tėvų Komitetas: Sėdi iš kairės į dešinę: B. Sekmakiene, D. Barauskienė, V. Cepaitienė, S. Bacevičienė; stovi Alf. Kerelis — pirmininkas, J. Lapkienė, I. Kerelienė ir K. Burba.

tų bei atliktų, kaip Amerikos profesionalai, kurie nieko kito nedirba ir kurie turi ištisus stačius paruošę bei gausybę techninių priemonių jiems padėti. Antra vertus, ar ir tos profesionalų programos yra visada tobilos, vertingos ir visiems patinkančios? Programos vedėja Pautienienė pagal esamas aplinkybes, programas atlikdavo gyvai, įdomiai, gan gerai ir su nemažu artistišku. Net ir čia iš kitų kolonijų atsilankiusieji, kaip kun. dr. V. Balčiūnas, p. Biliūnas, kun. dr. Gureckas, kun. dr. B. Markaitis ir kiti yra viešai gyre mūsų programas kaip kultūringas ir profesinio lygio.

Kad Stasė Pautienienė būtų varžiusi kitoms organizacijoms radijo programai pasireikšti, irgi yra netiesa: skautai, būrininkės ir kitos organizacijos yra turėjusios programas per mūsų radiją. Dėl korespondento nurodyto atvejo, kad, esą, nebuvę leista Studentų S-gos Los Angeles skyriui dviejų programų pravesti, reikia paaiškinti, kad ir čia nebuvo iš principo visai atsakyta, tik buvo išreikštas pagidavimas, kad skyrius pasirinktų kitą asmenį savo programos režisorių bei vedėją, nes jų numatytais vargu yra tinkamai tam pasirošęs. Mat, tas numatytasis jau buvo kitas dvi programas pravedęs, dėl kurių pirmininkė ir kai kurie valdybos nariai buvo iš klausytojų pusės susilaukę nusikundimų ir nemalonių priekaištų. Todėl bendrai radijo valandėlės gerovei valdyba ir priėjo tokios išvados — tai nebuvo joks vienos S. Pautienienės savavališkas pasielgimas. Tuo, suprantama, buvo nepatenkinamas numatytasis programos režisorių — ve-

dėjas. Ar tik ne jis yra ir kalbėjosi piktos korespondencijos įkvėpėjas?

Radijo valandėlės valdyba anaipol neteigia, kad visos mūsų radijo programos, lygiai kaip ir visi kiti mūsų organizaciniai darbai bei kultūriniai pasireiškimai, nepalankiomis tremties sąlygomis, yra be priekaištų: tiek Stasė Pautienienė, tiek mes

visi darome, ką pagal aplinkybes galime, ir atsiprašome, jei nevisada pavyksta taip padaryti, kaip kai kurie klausytojai skaitytojai ar žiūrėtojai norėtų.

Kalifornijos lietuvių radijo klubo pirmininkė ir radijo programos vedėja Stasė Pautienienė yra įdėjusi labai daug darbo ir nemažai savo lėšų, kad mū-

Šauliai televizijoje

"Lietuviai Televizijoje" gruodžio 11 d. visa programa buvo skirta šauliams. Vytauto Didžiojo šaulių kuopa minėjo šaulių S-gos 50 metų įsteigimo sukaktį. S-gos pirm. Vl. Išganaitis prisiminė šaulių Sąjungos kūrimosi laikotarpį. Alg. Budreckas padėkdamas savo parašytus patriotinius eilėra-

sų radijo valandėlė skambėtų plačiąją Kaliforniją. Už tai mes, visi kiti valdybos nariai, reikiame jai nuoširdžią padėką ir kartu giliai apgalvėdame dėl tokio jos pastangų suniekinimo ir jos pačios skaudaus įžeidimo. Mąnytume, kad ir visi kiti Kalifornijos geros valios lietuviai tą patį jaučia ir reiskia.

Kalifornijos lietuvių radijo klubo valdyba:

J. Motiejūnas ir S. P. Paltus — vicepirmininkai, T. Sereikienė — išdininė, J. Gedimintas — sekretorius, V. Gilyas — techninis programos vedėjas, A. Šulcas — L. B. L. A. apyl. atstovas radijo reikalams, B. Grauzinis — Revizijos komisijos pirmininkas.

čius. Trumpą montažą suvaidino pats autorius P. Beinorius. Tautinių šokių grupė pašoko lietuvių liaudies šokius.

Programos fone buvo išstatyti šaulių garbės sargyba su šaulių kuopų vėliavomis. Dalyvaudami rinkti pirm. P. Tomkus, Vytauto Didžiojo šaulių kuopos moterų vadovė S. Cecevičienė ir valdybos nariai — P. Padvaikas, K. Bubinas, U. Džiuvė, A. Barančiukas, Klaipėdos j. š. kuopos pirm. S. Bernotavičius ir S. Kulbokas.

Sis Vytauto Didžiojo šaulių kuopos minėjimas paliks ilgai neužmirštas. Žiūrovai turėjo progos prisiminti savo tėvų kraštą — brangią tėvynę Lietuvą. Besiklausant pačios programos ne vieni nuriedėjo ašara per skruostą. abu

● Juodųjų orpingtonų veisimo višta Naujoje Zelandijoje 1930 metais padėjo 361 kiaušini. Jos "draugė" Firbank farmoje, Westmorlande, Anglijoje, per 6 dienas padėjo 16 kiaušinių.

"NAUJINIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

EARN **5 1/4** %
PER ANNUM
ON
\$1000
INTEREST COMPOUNDED DAILY

Standard Federal pays 5 1/4% interest per annum on savings certificates of \$1,000.00 or more. Issued for 6 months.

A 90 day gold eagle passbook account which pays 5% per annum (\$50.00 minimum) is also available. Regular passbook savings earn 4 3/4% per annum. Interest is compounded daily, paid quarterly.

Savings in by the 10th earn from the 1st.

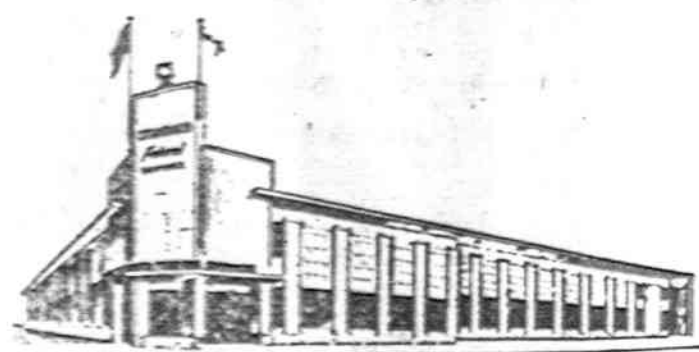
NOW!
ACCOUNTS
INSURED
TO
\$20,000⁰⁰

STANDARD
FEDERAL

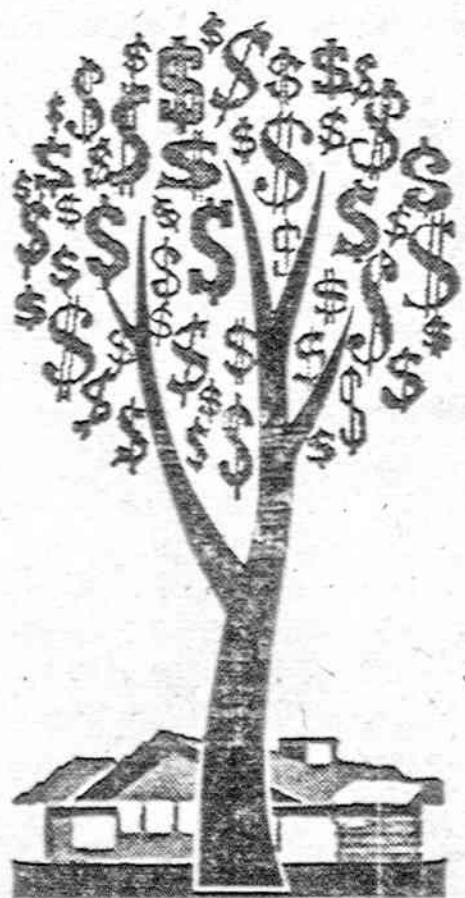
Savings and Loan Association of Chicago
Assets over \$141,500,000.00 - Reserves and Surplus over \$12,000,000.00
(more than twice the legal requirements)

Federal Charter ■ Federal Supervision ■ Justin Mackiewicz, President
4192 Archer Avenue at Sacramento ■ Chicago, Illinois 60632 ■ VI 7-1140

HOURS: Mon., Thurs. 9 A.M.-8 P.M. ■ Tues., Fri. 9 A.M.-4 P.M. ■ Sat. 9 A.M.-12 Noon ■ Wed.-No Business Transacted

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4 %

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4 %

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates:	
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months.	
Other USA localities \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year, other countries \$21.00 per year.	

0 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
vienu mėnesiui	\$18.00
metams	\$10.00
vienu mėnesiui	\$5.50
metams	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienu mėnesiui	\$2.50

Paštas ir politikieriai

Amerikos pašto aptarnavimas juo tolyn, tuo darosi blogesnis. Ne tik laiku nepristatomi per pašta siunčiami laikraščiai ir žurnalai, bet dažnai tas pats atsitinka ir su laiškais. Ypač pasireiškia pašto patarnavimo didelis sušlavimas prieš Kalėdas, kai laišku ir kitokių siuntinių skaičius žymiai padidėja.

Kodėl taip yra? Kodėl nepajėgiama pašto operavimas sutvarkyti taip, kad jis teiktų tinkamą patarnavimą? Pirmiausia reikia žinoti, kad niekur pasaulyje paštas nėra taip užverstas visokiais siuntiniais, kaip Amerikoje. Apskaičiuojama, jog per metus per pašta pasiuočiama apie 90 milijonų įvairiausių siuntinių: visokios rūšies laišku, laikraščių, žurnalų ir kitokių siuntinių!

Savaime suprantama, jog reikia praleisti nepaprastai daug laiko tam, kad tie siuntiniai būtų išskirstyti ir pasiųsti pagal nurodytus adresus. O tuo tarpu siuntinių tvanas vis didėja: kiekvienais metais padidėja maždaug trimis nušimčiais. Vadinasi, jei pernai pašto patarnavimas buvo blogas, tai šiemet jis gali būti dar blogesnis, — blogesnis, žinoma, tuo atveju, jeigu nieko nebus padaryta, kad tas patarnavimas būtų pagerintas.

Yra kelios priežastys, kodėl pašto patarnavimas šlubuoja. Viena pagrindinių priežasčių — tai siuntinių gausumas, tikras jų tvanas. Tam tikrais atvejais paštas yra tiesiog piktnaudžiaujamas. Tik pažūrėkime, kiek visokio visokiausio šlamšto per jį siunčiama. Ir tai dažniausiai laišku formoje. Siunčiami visokie garsinimai, visokie pasiūlymai pirkti tą ar kitą dalyką. Paprastai tie reklaminiai laišukai nėra nei atidaromi, o juo labiau skaitomi: jie be niekur nieko metami į šiukšlių dėžes. Bet tai neuzkerta kelio reklaminių laišku siuntimui. Savo prekių reklamavimui pasitenkina, jei iš šimto laišku du nenuveina niekais, atseit, „užsikabina“ už pirkėjo.

Kiek paštas turi darbo su reklaminiiais laiškais, sunku ir įsivaizduoti, turint galvoje tą faktą, jog tokių laišku per metus pasiuočiama apie dvidešimt du milijonai!

Blogiausias dalykas yra tas, kad dėl reklaminių laišku siuntimo paštas turi pusėtinai nuostolių. Iš viso pašto nuostoliai metai po metų didėja. Praeitų metų pašto nuostoliai, kaip apskaičiuojama, sieks pusantro milijono dolerių. Šiais metais jie bus dar didesni: jie pasieks gal

ALEKSANDRAS STULGINSKIS

P. Stravinsko paskaita, skaityta Detroito Lietuvių Organizacijų Centro 1969.XII.7 suruoštoj akademijoj (Tęsinys 3)

B. Asmenybės

Patekęs Aleksandro Stulginskio gyvenimo faktus, toliau bandysiu iš jų išryškinti Stulginskio asmenybę.

I. Idėjų kūryba

Bene pats ryškiausias Aleksandro Stulginskio asmenybės bruožas bus jo idėjų kūryba.

Ką gi rodo jo, dar gimnazijos suole sėdėjusio jaunuolio, apsisprendimas būti kunigu, mokytis žmonės doros, vesti jų sielas į dangų?

Tas rodo jo idėjų kūryką. Tas rodo jo idėjų kūryką. Ką rodo jo, tegul vėliau ir pa-

sauliečių likti apsisprendusio, pasirinkimo agronomo darbo, nelengvo (ta jis sakė ir savo duktėrai Aldonai, planavusiai studijuoti agronomiją), darbo tarp paprastų kaimo žmonių, tarp anuomet (prieš I-jį Pas. Karą) dar gerokai vargstančių ūkininkų, stendantis jiems padėti apvaldyti gamtą, kad jų, tų varg žmonių, rytoj būtų gražesnis, kad to vargo jiems būtų kuo mažiau?

Tas rodo irgi jo idėjų kūryką. Jo pastangos padėti Lietuvos žmonėms gintis nuo okupantų vokiečių (I-ojo Pas. Karo metu), jo reikšmės šalpos dar-

\$1,800,000,000, jei pašto tarnautojams bus pakeltas atlyginimas.

Kur išeitis? Nejaugi nieko negalima padaryti, kad būtų pašalinti arba bent žymiai sumažinti negalavimai?

Nėra jokia paslaptis, kad viena pačių svarbiausių pašto negalavimo priežasčių yra politikierių kišimasis į pašto operavimo reikalus. Kaip žinia, paštas yra tiesioginė federalinės valdžios žinioje. Pašto reikalus tvarkyti yra skiriamas generalinis pašto viršininkas. Tačiau jo iniciatyva yra labai suvaržyta: be Kongreso sutikimo ir pritarimo jis mažai ką tegali padaryti. Negali jis net paskirti pašto viršininkų įvairiems miestams ir miesteliams. Kandidatus toms pareigoms pristato senatoriai, visai neatsižvelgdami į kandidatų kvalifikacijas. Pasekmėje pašto viršininkų postus užima asmenys, kurie labai dažnai turi menką nuovoką apie pašto reikalų tvarkymą.

Didejantis siuntinių skaičius apsunkina pašto patarnavimą, o kai tas patarnavimas dar nėra tinkamas dėl nekvalifikuotų pašto viršininkų, tai visai suprantama, kodėl pašto operavime pasireiškia tokie nesklaidumai.

Kur išeitis? Nejaugi nėra vilties, kad pašto reikalai bus sutvarkyti taip, jog nereikės sielotis dėl negavimo laiku laikraščių, o juo labiau laišku?

Jau prezidentas Johnsonas buvo pasiūlęs pašto tvarkymą „atimti“ iš politikierių, įsteigiant specialią visuomeninę korporaciją, kuri turėtų teisę, taip sakant, savarankiškai veikti pašto reikalus tvarkant. Prezidentas Nixonas irgi padarė panašų pasiūlymą, už kurį pasisakė ir generalinis pašto viršininkas Blout. Tačiau Kongreso komisijoje tas pasiūlymas „įstrigo“, kai balsai pasidalino lygiomis: pusė tos komisijos narių pasisakė už ir pusė prieš.

Baigiant Kongreso sesiją, prezidentas Nixonas ir vėl pakartojo, jog jis nepaliaus reikalavęs, kad Kongresas pasisakytų už pašto reformavimą, sukuriant lyg ir autonomišką korporaciją, kuri galėtų iš pagrindu pertvarkyti pašto patarnavimą. Ar jam pasiseks palenksti Kongresą, tai klausimas. Kongresininkai, nuo kurių malonės priklauso 3,300 su viršum „šiltų vietelių“ (pašto viršininkų postų), kaip atrodo, nėra labai linkę atsižadėti savo privilegijų. O kol to nebus padaryta, kol nebus paštas reformuotas, tai sunku tikėtis iš jo geresnio patarnavimo.

be, kultūros, politikos ir kituose panašiuose darbuose vėl rodo jo idėjų kūryką.

Jis ne tik pats dirbo plačiai idėjinį darbą, bet ir kitus, ypač gi jaunuosius traukė į jį.

Kaip jis troško, kad mūsų jaunimas šiandien, kur jis begyvenat, būtų idėjiškai nusiteikęs, dirbtų idėjų darbą!

Savo laikuose duktėrai Dr. Aldonai Juozėvičienė ir josios dukroms (savo anūkėms) jis kėlė mintį, kad mūsų jaunimas (Amerikoje) stiprintų savo idėjų kūryką, lietuvišką dvasią, skatindamas mūsų rašytojus — klasiškus, ypač gi Maironį, kurį ir jis labai mėgo.

Jis dėjo daug vilčių ypač į mūsų mokslo einantį jaunimą, kuriam idėjų pasaulis pasiekiamas lengviau, negu kitiems.

Dėl to jis skatindavo mūsų jaunimą (tiek Lietuvoje begyvenantį, tiek užsienioje esantį) siekti mokslo. Net savo sunkiu darbu uždirbtą kapeiką, savo varganas santaupas jis paliko (naminiu testamentu užrašė) savo giminių vaikams, kurie sieks mokslo.

Tas rodo, iš tikrųjų, jo didelį, sakyčiau, skaitų idėjų kūryką.

II. Visuomeniškumas

Aleksandras Stulginskis buvo visuomenininkas iš prigimties.

Kur tik jis bebūdavo, kur begyvendavo, kiek tik sąlygos jam leido, jis dirbdavo visuomeninį darbą, tiesiog mesdavo į jį visą savo gyvybinę energiją, visu užsidegimu.

Jis reikšėsi visuomeniniame darbe plačiai, visose jam prieinamose to darbo srityse. Iš tikrųjų, jis dirbo ir kultūrinį, ir politinį, ir šalpos, ir profesinį, ir kitokį viešąjį visuomeninį darbą.

Kiek tik sąlygos leido, jis reikšėsi visuomeniškai, netgi ir gyvendamas kaime, savo Jokubave.

Jo duktė Dr. Aldona Juozėvičienė viename savo laiške man rašo:

„Visuomeninis darbas buvo jam labai prie širdies. Atsimenu, kaip kruopščiai, su kokių užsidegimu jis ruošdavosi paskaitoms, kai jį kas pakviisdavo į Kauną, Dotnuvą ar kur kitur“. Jis mėgdavo ypač gi akademinių jaunimą. Jo pakviestas, jis mielai darydavo jam politinius pranešimus ar skaitydavo problemines paskaitas.

Ir jaunimas mėgo, mylėjo jį. Jis buvo gi ir Ateitininkų visuomenininkų Vytauto klubo išsiritas garbės nariu (tam klubui ir aš, va, dar nuo anų laikų priklausau, kuo labai didžiuojuosi).

III. Meilė žmogui

Aleksandras Stulginskis idėjiškai ir visuomeniškai reikšėsi, daugiausia, iš meilės žmogui.

Meilė žmogui buvo jo ryškus asmenybės bruožas.

Mylėjo jis visus žmones, net ir tuos, kurie jam bloga linki ar daro, net ir komunistus, nuo kurių savo gyvenimo antroje pusėje tiek daug nukentėjo.

Būdamas Resp. prezidentu, jis nevienam komunistui, nu-teistam dėl jo priešvalstybinės veiklos, yra dovanojęs bausmę, ne vieną jų yra išleisęs iš kalinimo. Pasinaudoję jo malone, komunistai (tęgul ir nevisi) būdavo jam labai dėkingi. Kiti jo gerą širdį atsimindavo net po keliasdešimt metų, grįžus namų į tėvynę iš Sibiro tremties. Štai, vienas iš daugelio pavyzdžių.

Kai Aleks. Stulginskis, grįžęs iš Sibiro, tam tikru reikalu apsilankė pas vienos Vilniuje esančios įstaigos vedėją, komunistą, patyrusį kada jo (Stulginskio) gerą širdį, tai anas jam atsislojęs pareiškė:

„Jūs esate žmogus, kuriam aš turiu žemai nusilenkti“.

Ir ten pat jis Stulginskiui, iš tikrųjų, žemai nusilenkė.

Toliau, vienas dabar labai augtose „tarybinės“ Lietuvos pareigos esąs komunistas (Liet. nepriklausomybės laikais buvęs dar tik šiaip stipriai kairysis) po 1926.XII.17 d. perversmo rinko parašus po prašymu Resp. prezidentui Ant. Smetonai išleisti iš kalėjimo vienam idėjiniam komunistui. Tą prašymą pasirašė ir Aleksandras Stulginskis.

Anas parašus rinkęs asmuo, dabar jau pasidaręs „labai didelis“ „tarybinėje“ Lietuvoje, tą prisiminę irgi net po keliasdešimt metų. Jis stengėsi Aleks. Stulginskiui, grįžusiam iš Sibiro tremties, visai padėti, tik, žinoma, jo, tegul ir „didelio“ galia sovietinėje despotijoje vis tiek ribota, net labai maža.

IV. Teisingumas

Ryškus Aleks. Stulginskio asmenybės bruožas buvo ir jo teisingumas.

Teisingas jis buvo irgi visais. Toks jis buvo, tiek valstybinėje tarnyboje (aukštose Resp. Prezidento ar kitose pareigose), tiek ir privatiname gyvenime.

Būdamas Resp. Prezidentu, jis dėjo visas pastangas, kad valstybės valdžios vykdytume darytų kuodaugiau politinių grupių, kad kuodaugiau būtų opozicijos. Jis sakė, kad to reikalauja politinė išmintis ir teisingumas. Todėl jis stengdavosi sudaryti koalicinius ministrų kabinetus. Jų ap-

žiai yra buvę Stulginskio prezidentavimo metais, nors anuo metu jo politinė partija (krikšč. demokratų) turėjo seime absoliutinę daugumą ir galėjo kraštai valdyti patys vieni.

Saugojo jis piliečių lygybės principą, laikydamas, kad irgi reikalauja ne tik teisė, bet ir teisingumas. Jis nemėgo valstybės gyvenime protekcionizmo (piliečių nelygus traktavimas, suteikiant jiems kurias valstybines tarnybas, duodant valst. darbu).

Teisingas buvo Aleks. Stulginskis, kaip sakiau, ir savo privatiname gyvenime.

Gyvendamas kaime, ūkininkaudamas savo Jokubave, jis buvo teisingas, pirmiausia, su savo kaimynais.

Savo kaimynams jis visuomet geru už gerą atsilgyndavo, netgi su kaupu, pvz., perleisdamas jiems kokį veislinį gyvulį, duodamas gerų sekų ar pan. Dėl to kaimynai jį ne tik gerbė, bet ir mylėjo, kaip gerą ir teisingą žmogų.

Su savo darbininkais jis irgi visuomet buvo teisingas. Gerai juos laikydavo ir gerai atsilgyndavo jiems už darbą.

Nemėgo jis tik tinginių ir vagilių, kurių kartais pasitaikydavo ir Jokubave.

Bet tai jau kiekvieno žemdirbio būdo bruožas. Žemdirbys pats yra darbštus, todėl ir tinginių nemėgsta. Jis savo sunkiu darbu įsigija nuosavybę, todėl jį ir vertina. Nemėgsta tų, kurie su nuosavybe nesiskaito, kurie vagilijauja.

Tokie yra ne tik Lietuvos žemdirbiai (iš kurių ir Aleks. Stulginskis yra kilęs), bet ir kitų kraštų. Jie nemėgsta ypač gi vagių. Ana, vokiečių žymusis teisininkas Rudolf von Jhering (1818—1892) savo knygoje „Der Kampf um Recht“ („Kova dėl teisės“) rašo, kad, žeidus žemdirbio asmenį garbę, jis tik numoja ranka ir visai dėl to nereaguoja, bet jei kas pačios jo nuosavybės (pvz., pavogę jo laukę paliktą arklą), tą jisai užmuš... (B. d.)

Karas galis tęstis 100 m.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thant išėjo J. T. asamblėjos susirūpinti Viduriniuose Rytuose konfliktu tarp žydų ir arabų. Jis paragino Jungtinių Tautų narius imtis saugumo priemonių, kad būtų laiku užkirstas kelias ten besiplečiančiam karui.

Kitais karas tarp žydų ir arabų tautų galis užsistoti net 100 metų.

K. GRINDA

LIETUVIŲ KALBA ANT GENOCIDINIŲ MASKVOS SVARSTYKLIŲ

Ši straipsni, ryškiai nušviečiantį okupantų rusinimo politiką Lietuvoje, perspausdiname, autoriiui ir leidėjui sukius iš šiomis dienomis išleisto „Varpo“ Nr. 9 Red.

2

Dešerijevas irgi aiškiai pasako, kad daugybės kalbų buvimas S. S-goje sudarąs bendrąjį komunizmo politikai sunkenybių bei praktinių nepatogumų. Esą, jei socializmo laikotarpiu atskirų tautų kalbos išsivystančios, tai „komunizmo kūrinio epochoje tautinių kalbų raida, kaip ir tautinių kultūrų raida, neturi reikšties begalinio jų tautinės specifikos vystymosi, jų ypatybių išpūtimo su žala bendrosioms, internacionalinėms tendencijoms, su žala pažangiesiems SSSR tautų ir jų kultūros raidos tarpusavio prisiturtinimo ir artėjimo procesams“ (psl. 118). Turi būti tolydzio žengiamą į vienos visos S. S-goje kalbos išsivystimą. Ir iš tikrųjų, sovietijoje kalbų skaičius mažėja. „Dabartiniu metu mes tikrai galime pasakyti, kad raida tolimesnių visuomeninių procesų, susijusių su komunizmo kūrimu SSSR, veda ne į dabartinių kalbų kiekio didėjimą, bet į jų palaipsnį mažėjimą, ir nuosauku vienos kalbos pakeitimą kita“ (psl. 361). Viena kalba, esą, padėtų sulydinti įvairiatautoms S. S-gos gyventojus į vieną lygą sovietinę visuomenę. Žinoma, nulydima, kad, galima sakyti, nė viena S. S-gos tauta savo

noru neatsisako nuo savo gimtosios kalbos, bet kiek galėdama tam priešinasi.

KODEL PRIMETAMA RUSŲ KALBA NERUSŲ TAUTOMS

Dešerijevas aiškiai sako, kad ta viena visai S. S-gai kalba turėsimanti būti rusų kalba, o ne koks anksčiau Stalino skelbtas kalbų mišinys. Kalbų istorija nerodanti, kad nauja kalba atsirastų iš įvairių kalbų susiliejimo. Tai jau nuo Chruščiovo laikų visų partijos linijos besilaikančių sovietinių autorių vis aiškiau kartojama. Kodėl, būtent, rusų kalba, Dešerijevas nurodo šiuos motyvus: 1. rusai sudarą daugia negu pusę S. S-gos gyventojų; 2. kitos S. S-gos tautos savo noru nusistatčiusios mokytis rusiškai; 3. rusų kalba labai artima kitoms S. S-gos slavų kalboms (ukrainiečiams, gudams); 4. žymiai S. S-gos gyventojų dalis mokanti rusų kalbą, o inteligentijai ji faktiškai esanti antroji gimtoji kalba; 5. rusai suvaidinę vadovaujamą vaidmenį išlaisvinant iš caro jungo ir vietinių priespaudos nerusų tautas ir teikią brolišką pagalbą kitoms S. S-gos tautoms; 6. istorinės tradicijos išskelčius rusų kalbą S. S-gos tautų bendrąja kalba ir rusų kalba įgavusi didelę reikšmę tautų kultūrų ir mokslo raidai; jau caro laikais rusų kalba buvusi vienu ar kitu būdu bendra įvairių Rusijos tautų kalba (psl. 69).

Šitoks rusų kalbos visiems S. S-gos gyventojams nerusams pagrindimas vargu ar gali ką įtikinti. Daugiausia gal svertų teiginy, kad rusai sudarą S. S-gos gyventojų daugumą; Dešerijevas sako, kad 54,65%

(pagal 1959 m. surašymo duomenis; psl. 5), o pagal 1965 m. duomenis 53% (psl. 368). Zinant bolševikų sugebėjimą klastoti statistiką (atsiminkime bolševikinius balsavimo nuosimėjus), reikia abejoti kukliu 54% priskyrimu rusams; ar tik iš tikrųjų nesislepia čia net mažesnis rusų nuosimtis negu 50? O jau yra grynas, ir dar šlykštus melas, kad S. S-gos nerusų tautos neverčiamos, bet savo noru rusų kalbos mokosi, dargi žinodamos, kad dėl to jų gimtosios kalbos turės išnykti. Vėl visai nerimtas argumentas, jog rusų kalba turėsimanti pirmauti dėl to, kad rusai pirmieji kėlė komunistinę revoliuciją Rusijos imperijoje. Juk tai rusų kalbos nepašalinama kokia komunistinė kalba, kuri iš tikrųjų tėra ta pati kalba, kurią vartojo ir plėtojo pirmausia — pačių bolševikų terminu — feodalinės ir kapitalistinės carų gadyinės rusai, svetimų tautų ir kraštų grobikai. Ta kalba visoms Rusijos bei S. S-gos imperijos nerusų tautoms jau gerokai primena pavergėjų, o ne išvaduoju kalbą. Didelėje valstybėje kalbų klausimas tegalėtų būti išspręstas nebent teisingo tautinio federalizmo pagrindu. (Plg. G. Heraud, Die Voelker als die Träger Europas, Wien - Stuttgart 1967.) O jei jau S. S-gos gyventojams nerusams būtinai turi būti užkarta viena kalba, kodėl tokia negalėtų būti, pavyzdžiui, kad ir ukrainiečių kalba, kurią vartoja antra savo didumu S. S-gos tauta, o ją — griebiantis to paties Dešerijevos argumento — juk lengvai bus galima suprasti ir kitiems S. S-gos slavams. Juoba, kad tiklų čia dabar pagerbti ukrainiečius, ku-

rių kalba buvo slopinama caro laikais, o ir kitoms S. S-gos tautoms ji neturėtų bent atstumiama buvusį pavergėjų prieskonio.

O jau „istorinės tradicijos“ motyvas rusų kalbos primetimui įteisinti yra tikras bolševikinės dialektikos perlas: nepaisant to, kad carai smaugė nerusų tautas, slopino jų kalbas, jie, pasirodo, vis tiek atliko šiandieninės sovietinės imperijos kūrėjams tikrai „pozityvų darbą...“ Tą pat pasakoja ir „Tiesos“ red. Genrikas (lietuviškai būtu Henrikas ar Enrikas) Zimanas, sakýdamas, kad ir caro laikais „pats rusų kalbos mokymosi faktas ir tada turėjo objektyviai pažangią reikšmę“. (G. Zimanas, Per suklestėjimą į vienybę; apie tolesnio socialistinių nacijų suartėjimo dėsningumus, Vilnius 1968, 139.)

Svarbesni rusų kalbos primetimo nerusų tautoms motyvai yra tie, kurie viešai komunistų neskelbiami. Jie remiasi tuo pagrindu, kad ambicingų užmojų sovietinės imperijos kūrėjams vis dėlto praktiškiausia bazuotis S. S-gos branduolį sudarantią palyginti didelę rusų tautą, iš seno turinčią imperialistinės valstybės ir nacionalizmo tradicijas. Nors bolševikai ir giriasi (nerusų tautoms), kad kovoją su visokiu nacionalizmu, tačiau jie faktiškai remiasi rusiškąjo nacionalizmu, tegu iš dalies ir kitais sumetimais. Juk rusiškąjo nacionalizmo, o ne kito pirmiausia bolševikai griebėsi ir aištrindami gyventojus priešintis vokiečiams II Pasaulinio karo metu. Labai būdinga, kad tam S. S-gos nerusų tautų rusinimui (įskaitant ir jų neišsiskyrimą iš Rusijos ir bolševizmui

žlugus) pritaria ir baltieji rusai. (Tai plačiai dėsto I. A. Kurganov, Nacii SSSR ir ruskių vopros, Frankfurt a. M. 1961. Knyga išleido komitetas Rusijos teisėms ir laisvei ginti (Komitet za prava i svobodu v Rossii).)

NERUSŲ KRASTŲ KOLONIZAVIMAS, VIETINIŲ GYVENTOJŲ IŠSKLADYMAS IR RUSŲ KALBOS PLETIMAS

Kaip Maskva mano įvykdysianti rusų kalbos primetimą visoms S. S-gos nerusų tautoms?

Ogi pirmiausia ryžtingumu centralizuotu Maskvos vadovavimu sovietinei kalbų politikai. Rusų ir nerusų kalbų santykiavimas, tų kalbų vartojimo paskirtis, apimtis ir pobūdis yra diriguojamas S. S-gos centrinės komunistų partijos.

Bolševikinės imperijos kūrėjai pastebėjo, kad atskiros nerusų kalbos (nebet visai mažytės tautos teišskyrus) S. S-goje neišnyks, jei nerusų tautoms bus leista gyventi jų tėvų žemėje, nuo amžių jų gyvenamoje teritorijoje, nevedant ten diskriminacinių, žudomosios politikos. (Taip yra pvz. Šveicarijoje, kur vokiečių, prancūzų ir italų kalbos laikomos valstybinėmis kalbomis ir yra apsaugotos nuo išnykimo savo teritorijų ribose. Tai ne silpnina, bet stiprina Šveicariją. Žr. L. Weisgerber, Sprachenrecht und europäische Einheit, Köln 1959, 22, 45-46, 84; A. Gerutis, Gedanken zur sowjetischen Russifizierungspolitik im Baltikum — Acta Baltica V, 1965, 33).

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
-et. PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
daktai: antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
-PHYSICIAN AND SURGEON
1434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
antradien. ketvirtadien. nuo 1-4 ir 7-9,
antradien. penktadien. nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. tik susitarus.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
1751 WEST 51st STREET
standas antradieniais, penktadieniais
nuo 2-4 val. šeštadieniais 10-11 v. p. p.
Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. EDMUND E. CIARA
7709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val pagal susitarimą: pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradien. penkt., 10-4, ir
sekmadien. 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3244 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val: pirmadien., ketvirtadien. 5-8 val. vak.,
antradien. penktadien. 1-4 popiet.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
1454 WEST 71st STREET
Priėmimo val: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadien. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL: pirm., antradien., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195

KUR DINGO ŽIBANČIOS KEPURAITES?

Naujų Metų vidurnaktyje

Dar tik prieš dvidešimtmetį
kolonijai, kad tik prie lietuvių
— senųjų lietuviškosios kolo-
nijos "veteranų" — grinorių.
Nesibaidėme, jei gaudavome
kokią landynėlę, kad ir rūšyje
— beismonte, iš senutės Euro-
pos atklydusiems lupant dvi-
gubą nuomos "kailį". Bet vis-
ti, kad tik prie savųjų tautie-
čių.

Slinko metai vieni ir kiti, ir
vis atėdavo Nauji Metai. To-
kiom progom kartais išklyda-
vom iš tų beismontelių. Kieno
vaikai maži, tai tėvas — mai-
tintojas vienas bandydavo iš-
sprukti; o kieno paaugęsi, tai
parankėj pasiėmęs kokią Bar-
butę žmonytę, prieš Naujų Me-
tų dvyliką išėdavo pasižmo-
nėti. Išėdavo Naujų Metų pa-
sitikti kaip ir amerikoniai, kaip
ir tautiečiai — seni ateiviai.
Net ir senųjų ateivių moterėlės
mus ragindavo, sakydamos:

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNISKAS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5984

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-3063

GRADINSKAS
Šokių Muzikos
IR KITOKIOS
PLOKŠTELĖS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPa,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
nio iki penktadienio 10-11
val. ryto. Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7-9 v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, ILL. 60621

A FOREST'S FUTURE
IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smokey's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to drown all campfires,
stir the ashes, and drowns
them again. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

"Ko jūs čia rūdyjat? Nors Nau-
juose Metuose eikit pasižmo-
nėti. Amerikonai Naujus Metus
sutinka labai "funny". Gal jūs
niekad nenaatėte kiek ten būna
varelių, triūbelių ir juokingų
kepuraitių. Gausite ir jūs tų
linksmųjų ir galėsite pabalio-
voti..."

Taip prieš 20 metų buvo se-
nojoje lietuvių Aštuonioliktoje
kolonijoje; gal taip buvo Brid-
geporte ir kitur. Tada dar žmo-
nės nerodė iš Mėnulio parvež-
tų akmenėlių, į kuriuos net
Maskvoj žiūrėdami ruskeliai
pradėjo peštis. Tada garsiojo
Aštuonioliktojo kolonijoj dar
nebuvo ant aukštų stulpų iš-
tiestų kelių, kurie aptaško ap-
linkines gatves. Tada lygiai 12
valandą ir patrankos šaudyda-
vo ir išgėrę užsilikusias nuo
liepos 4 dienos bombikes
sprogdindavo. Tada visoj ko-
lonijoj buvo tik lietuvių gyve-
nama. Čia tada gyveno ir Mai-
kis, ir Jon Kromelis, ir Pužaus-
kas, ir Virbila, ir Gribas, ir
Miežienė, ir daug, daug kitų.
Tuomet Naujų Metų vidurnak-
tį išėję užia, šaukia, groja mu-
zika, net šalinatviviai dreba! Vi-
sų galvas puošdavo blizgančių
spalvotų popierių įvairios ke-
purės, o moterys dėvėjo Ha-
vaju vainikus ant kaklo. Ap-
link girdėjosi tik lietuviškas —
valio!

O dabar — po 20, o gal tik
po poros pralinkusių metų,
švelnutėm sniegulėm krinant,
jūsų reporteris išklydo pasi-
žvalgyti prieš Naujų Metų vi-
durnaktį. Žiburiai žiba, bet
kur tos Naujų Metų kepuraitės,
kur triubelės, barškučiai ir vi-
sas linksmas Naujų Metų suti-
kimas? Po du, tris žmoneliai
snūduriuoja ir daugiau nieko.
Durimis trenkęs išeina gerai
nugėręs senas lietuvis, kurio ir
paklausiau: "Ar karčiūninkai
bėdoj?". Jis pasižiūrėjo
paniurim ir atsakė: "Karčiūn-
inkai nelinksmi; gal dar blo-
gesni bus metai... Matai dau-
guma šneka, kad negerą val-
džią išsirincom. Nieko nedaro
ką prižadėjo. Gal vėl sulauk-
sime depreseno..."

Sniegulėm krinant dar pak-
laidžiojau gatvėmis, bet visur
tas pat. Pas žmones jau nėra
to buvusio džiaugsmo. Net ir
karčiūninkose nėra blizgančių ke-
puraitių. Naujų Metų vidur-
naktis visai netoks, koks buvo
prieš keletą metų.

Juozas Gaigalas

ROCKFORD, ILL. Plėšikai

Į Rockfordo Lietuvių klubą
buvo atėję plėšikai. Su geležine
štanga bandė atplėsti išorines
duris, bet žalos padaryta nedaug.
Iš paliktų sniege pėdų matyti,
kad dirbo du žmonės. Čia ne-
pasisekus nueita prie šoninių
durų ir ten bandyta laužtis, bet
ir čia užraktas atlaikė. Iš čia nu-
eita į vakarų pusę, prie baro.
Pirmas duris atlupe, bet užrak-
tas irgi atlaikė. Plėšikai dirbo
arti ziro šaltyje, bet nieko ne-
laimėjo, tik padarė apie 500 do-
lerių nuostolių. Klubo tvarky-
tojas pašaukė policiją, kuri at-
vykusi viską surašė. Gal apdrau-
dos kompanija sumokės?

Prieš kelis mėnesius plėšikai
buvo įsilaužę į klubą per di-
džiosios scenos langutį. Virtuvė-
je išplėšė indams laikyti len-
tynas, atlupe 8 užrakintus stal-
čius, bet nieko neišnešė. Matyt,
ieškojo pinigų. Atrodo, kad dar-
bas pūsduonių vaikėzų.

Klubas namas iš visų pusių ap-
šviestas ir kas valanda prava-
žiuoja policija, bet nepastebėjo.
Nežinia kokių žygių imsis klubo
direkcija, kad tas nepasikarto-
tų.

Zvalgas

ROCKFORD, ILL. 60661

NAUJAS IR BICIULIS

Graiki restorane Londone dainininkė turi vaikščioti ant sudažytų
lėkščių, kurias mėtė restorano svečiai. Graikiškoje valdžio šita tra-
dicija uždraudė, tačiau užsienio graikai per šventes dar sudažo
nemažai lėkščių.

Drąsus mangūzas

Rudyard Kiplingas savo apy-
sakojė pavaizduoja drąsųjį man-
gūzą Riki-tiki-tavi, kaip jis
nugalėjo Indijos gyvatę kobra.
Mangūzas yra nedidelis žvė-
riukas, apie 14 colių nuo gal-
vos iki uodegos (uodegos ilgis
lygus jo kūnui). Pilkas, trump-
pom kojom, su mažomis, apva-
limomis ausytėmis, stora uodega
ir smailiu snukučiu žvėriukas);
turi gerą apetitą. Jis naikina
įvairius kitus žvėriukus bei gy-
vates. Jėda ir daržoves, kai ne-
gauna mėsos. Bet jo mėgia-
miausias patiekalas, o kartų ir
"sportas" — su gyvatėmis. Jis
naikina žiurkes, varles, kates,
šunis ir vištas. Mangūzas la-
bai vikrus, greit pripranta prie
namų ir žmonių. Jį galima ir
namuose laikyti, tik tada ka-
tei ir šuniui namuose vietos ne-
bus. Jis gyvena apie 10 metų.
Labai veislus žinduolius.

Kai kurie kraštai, kur buvo
daug žiurkių ar kitokių kenkė-
jų, importavo mangūzus. Pasi-
rodė, kad jie ir daug žalos pa-
daro laukiniams paukščiams. Jie
lipa į medžius. JAV draudžia
mangūzas įgabenti gal todėl,
kad viena cukraus plantacijų
bendrovė, kur buvo atsiradę
daug žiurkių, užveisė mangūzus.
Šie ne tik žiurkes, gyvates, bet
ir laukinius paukščius pradėjo
naikinti.

Taigi, nėra to gero, kur ne-
būtų ir blogo.

Japonijoj gimimų sumažėjo

Japonijoj dabar gimimų rata
yra mažiausia pasaulyje. Jeigu
gimimai pasilaikys per 10 me-
tų taip, kaip dabar, tai Japo-
nijoje gyventojų skaičius bus
normalus.

Japonų moterys vidutiniškai
pagimdo du vaikus. Bet gyven-
tojų perviršiaus nebūtų, jeigu
gimdymų rata būtų 2.13, paskel-
bė japonų cenzo biuras.

Didžiausias vestuvinis keps-
nys pasaulyje kepamas bedui-
nų giminėje, tai "fašeruosas"
keptas kupranugaris. Norin-
tiems tokį išsikepti savo arba
vaikų vestuvėms čia pateikia-
mas receptas:

Virtus kiaušinius sudėti į vir-
tas žuvis; šias sudėti į virtas
vištas. Visa tai įdėti į keptą
versį ir tą įsiūti ir išdarinėti
kupranugarį ir iškepti ant lau-
žo.

Brangiausias prieskonis yra
Vidurinio pajūriuose augan-
tis čeprenėlis (crocus sativus),
kurio kaina yra apie \$200 kilo-
gramui.

SKYLEI SKYLEI NELYGU

— Kas buvo jūsų vyro mir-
ties priežastis?
— Jo kostiume buvo skylė.
— Tai keista. Mano vyro vi-
sas kostiumas skylėtas, bet jis
nemiršta.
— Manasis buvo narūnas...

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Joniškietų Klubas metinį susi-
rinkimą įvyks sausio 6 d. 8 val. vak.
Vengeliausko svetainėje, esančioje 4500
So. Talman Ave. Visi nariai kviecia-
mi atsilankyti, nes bus svarbių klū-
bo reikalų.
Mary Urbelis, sekret.

— Chicago Lietuvių Brighton Par-
ko Moterų Klubas metinį susirinki-
mą įvyks ketvirtadienį, sausio 8 d.,
Vengeliauskiens salėje, 4500 So. Tal-
man Ave. 8 val. vak. Nares prašome
atsilankyti, nes yra daug svarbių rei-
kalų aptarti ir išlaikyti raportą kny-
gų revizijos komisijos.

Estella McNamee, nut. rašt.

— Ervilko Draugiško Klubas meti-
nis susirinkimas įvyks trečiadienį,
sausio 7 d., Vengeliauskiens salėje,
4500 So. Talman Ave. 8 val. vak. Na-
riai prašome gausiai atsilankyti, nes
bus knygų revizijos komisijos rapor-
tas. Yra daug kitų svarbių reikalų
aptarti.

Estella McNamee, nut. rašt.

A. B. A.
MONIKA BUMBLISS
Pagal tėvus Montikas
Gyv. Lowell, Indiana

Mirė 1970 m. sausio mėn. 3 d.,
4 val. po pietų, sulaukus 85
metų amžiaus. Gimusi Lietu-
voje. Kretingos aps., Salantų
vls., Tuzų kaime.

Amerikijoje išgyveno daug
metų.

Paliko našlė: dvi dukters:
Stella Blythe ir Sally Schuth.
Žentas Paul; du anūkai: Danna
Junghiem ir jos vyras Gregory
ir Paul Schuth, jo žmona Jeanne;
brolis Antanas Montikas, jo vai-
kai: Anthony Montikas ir Adelė
Smuksta ir jos šeima: svogerka
Karolina Martinkus ir jos še-
ma, svogeris John Bumblis ir
jo šeima ir kiti gimines, drau-
gai ir pažįstami.

Lietuvai liko viena sesuo.

Velione buvo mirusio Frank
Bumbliss našlė.

Kūnas bus pašarvotas pirmadi-
nį 1 val. po pietų Leonard
koplyčioje, 10621 So. Michigan
Avenue.

Antradienį, sausio 6 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Visų Šventų parapi-
jos bažnyčią, o po gedulingo
pamaldų bus laidojama Lietu-
vui Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Monikos Bumbliss
gimines, draugai ir pažįstami
nuoširdiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jai pas-
tūrinį patarnavimą ir atsivei-
kinimą.

Nullidė lieka:

Dukters, brolis ir
gimines.

Laidotuvių Direktorai: Leo-
nard Bukauskas ir Sūnus. Tel.
CO 4-2228.

Fire!
Only you can
**PREVENT
FOREST
FIRES!**

REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TITOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel. YARds 7-1741 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-3672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3351 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJENOSE**

Kristijono Donelaičio Lituanistinių Mokyklų mokiniai atlieka kaledinės programos. Šiame išli veiksniu.

Foto V. Noreikos

Skraidančios lėktės vis dar neišaiškintos

Konservatyvus astronomas, dviejų observatorių direktorius, Northwestern universiteto astronomijos departamento profesorius ir pirmininkas Dapper J. Allen Ilynek atsisakė pabrėžti, kad šios lėktės su specialios komisijos pirmininko Colorado universiteto profesoriaus Condono raportu, jog tokių daiktų kaip "skraidančios lėktės" (UFO) nėra ir jas toliau tyrinėti, reikšia velni pinigus švaistyti.

Savo pranešime Amerikos Mokslams Skatinti draugijos konferencijoje Bostone prof. Ilynek pareiškė, kad jis "skraidančiomis lėktėmis" ir toliau domėsis, nepaisydamas, kiek tai gali pakenkti jo užimamai pozicijai mokslininkų institucijose arba Northwestern universitete.

Atmetant visokių puodgalių, kultistų, juokdarius, "aiškiaregių", fanatikų ir norinčių bet ką tikėti pranešimus, vis dar pasilieka kad ir nežymus likutis rimtų, pilno pasitikėjimo vertų asmenų paliudijimų visame

SKAITYTA "NAUJIENAS"

JOS PRIKLA GERIAUSIAS

TRISINČIAUSIJA VINTA

pasaulyje, kurie pastebėjimų bei patirčių (raportas neišaiškina, pareiškė Ilynek.

Ilynek prisipažino, kad visomet buvęs skeptiškas. "Jei nebūčiau Oro Pagrė (Air Force) prieš 21 metus pakviestas tuos regėjimus tirti, šiandien ir aš pats nebūčiau toks pat cinikas, kaip daugumas mano ortodoksų kolegų", prisipažino jis.

Tam (UFO) klausimui diskutuoti konferencijoje buvo sudaryta trylikos mokslininkų grupė, simpoziumas (panel). Kiek tili mokslininkai nenori tuo klausimu net diskutuoti leisti, rodo faktas, kad, kaip konferencijos pirmininkas astronomas Thornton Page pasakė, tas Colorado universiteto prezidentas prof. Condon ne tik atsisakė dalyvauti šioje konferencijoje, bet dar dėjęs pastangas neprileisti prie šio simpoziumo, net paprašydamas viceprezidento Spiro Agnew intervencijos!

Condon esąs įsitikinęs, kad jis paršė galutinį išsprendimą ir dėlto visą šį klausimą reikia išmesti. Condonas turi savo šalininką Harvardo universiteto profesorius astronomą Donald Menzell, iš seniau pasižymėjusį "išaiškinimais", kad UFO esą niekas daugiau kaip pabėgimai, valdžiai, žvaigždės ar net vėjų blauskomi popierėliai.

Ilynek turi savo karštus šalininkus Arizonos profesorius James McDonald ir Iliinojaus

universiteto Chicago Circle Campus profesorius Robert Hall, kuris sako, jog apskiai yra tokių rimtų patikimų žmonių, kurių paliudijimais apie UFO joks mokslas neabejotų.

Cigarečių rūkymas smarkiai sumažėjo

Atitinkamų JAV autoritetų žiniomis, cigarečių rūkymas praėjusiais metais sumažėjo rekordiniais. Mažėjimas prasidėjo 1968 m. ir bent trigubai paspartėjo 1969 metais.

Nors nėra statistikos, kiek JAV-bie yra rūkantių ir nerūkantių, ir kiek jų padaugėjo ar sumažėjo, tačiau Senato komiteto spėjimas, jog per pastaruosius metus rūkantių apie 7 milijonai žmonių, žodiu, 1968 metais sumažėjo vienu milijonu, pernai dviem milijonais daugiau, o 1969 m. per pirmus 7 mėnesius rūkymo ratas sumažėjo dar tris kartus labiau negu 1968 metais. Laukiama dar didesnio rūkymo sumažėjimo, kai senatas pagaliau uždraus rūkymą garšinti per televiziją.

Orizmistai jau spėja kad infliacija mažėja

Dvi didžiosios prekybos firmos — Sears Roebuck ir Montgomery Ward ką tik išleido savo prekių užsakymui per paštotą (mail orders) katalogus, kuriuose šimto prekių kainos paskelbtos sumažintos. Komercijos sekretorius Maurice C. Stans pranešė, kad 1970 metais "žymios pažangos infliacijai suvaldyti". General Motors paskelbė, kad jis per šiu metų sausio mėnesį pagamins 377,801 automobilis, kai per 1969 metų sausio mėnesį pagaminė 480,268. Tai parodo, jog pirkėjų biudžetų priveržimas ir į ekonomiją atliepia prielankomis. Bendros visų JAV-bių išlaidos už reikmenis ir patarnavimus 1969 metais siekė 932 milijonus dolerių, tai yra arti 8 nuosimčių (7.75%) daugiau kaip 1968, nors kainos per tą laiką pakilusios tik 4.75%, o pati gamyba pabrangusi tik 3%.

Kad administracija kovojo prieš infliaciją monetarinės ir fiskalinės politikos priemonėmis, rodo jos pastangos išleisti ne daugiau negu pajamų gauti. Faktiškai praėjusiais fiskaliniais metais, pasibaigę birželio 30 dieną, turėjo net biudžeto perviršį (surplus), kai metais anksčiau biudžetas turėjo 25 milijonus dolerių deficito.

Ginklai yra šaudymui

Komisija, pasivadinsi Nacionaline komisija smurto priežastims rasti ir jo išvengti, nustatė, kad JAV-bių gyvenimui nepaprastai sparčiai perkasi ginklus ir kad prie jų ginklų, kuriuos JAV piliečiai jau turėjo, paskutiniiais metais dar apie 30 milijonų natų įsigijo. Kokios pasekmės, būtent vien Detroito lėp 1965 ir 1968 metų žmonių nužudymų šaunamais ginklais padaugėjo 400%. Apipilę šiu ginklais, rankose padaugėjo dukart daugiau negu apipilėsimų be ginklų.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MILWAUKEE ROADS NEEDS
RAILROAD CAR MEN
WELDERS — CAR CLEANERS — OILERS NEEDED
EXPERIENCE NOT NECESSARY. WILL TRAIN.
Free suburban train transportation from Elgin and other Milwaukee Road points.
Apply at CAR FOREMAN'S OFFICE, located 1½ mile East of York Rd. and Green St., Bensenville, Ill. or phone.
766-1100 Ext. 331 or 330
An equal opportunity employer

Per visas JAV-bis nuo 1960

iki 1967 metų buvo nužudyti pareigas einant 411 policininkai, jų 96 nuosimčiai buvo nužudyti šaunamais ginklais. Iš devynių pasikesinimų prieš JAV-bių prezidentą gyvybes visi jie buvo daryti su šaunamais ginklais.

Lenk medelį kol jannas

Iš Phoenix, Ariz. pranešama, kad ten prasidėjo ilga teismų procedūra dėl vieno cento. Miestas apskundė 14 metų amžiaus "vagį", berniuką, kuris užgęs į krautuvę paėmė vieną cento monetą saldainiuką ir jį išulpdamas buvo bešėnas, bet krautuvės sargo pastebėtas ir sulaikytas.

Patulis sugaišo daugiau kaip valandą laiko besurašydamas originalų raportą ("protokolą"). Paskui stenografe tą raportą nurašė ir kopiją persiuntė detektyvų divizijai vadovautis tolimesnėms investigacijoms. Detektyvai tą "suspektą" apklausinė ir parašys savo raportus nepilnamečių globos įstaigoms, kurios imsis tolimesnių žygių.

Miesto policijos viršininko pavaduotojas aiškina, kad tokie žygiai yra daromi dėl principo. "Krautuvės turi būti policijos apsaugotos", jis pasakė, "ir jei patys žmonės tokius incidentus praneštų policijai, tai šiandien keturiolikamečiai saldainių vagiškai nepataptų šešiolikamečiais plėšikais".

Delne surašytas žmogaus charakteris

Kad delne yra surašytas visas žmogaus gyvenimas, tatau kiekviena kaimo raganėlė žino. Tai patvirtino iš mokslinės pusės Stanfordo universiteto mokslininkas Dr. Lawrence Razavi savo pranešime Amerikos Mokslo Skatinimo dr-jos mitingė Bostone.

Massachusetts kalėjimuose daryti tyrimai su kriminalistais kalinais parodė, kad į kriminalinius nusikaltimus linke asmens turi nenormalius lyties chromozomus ir kad tie nenormalumai apsirėškia charakteringomis nenormaliomis linijomis jų pirštų ir delnų nuospaudose.

Žmogus normaliai turi (kiekvienoje celėje) po 46 chromozomus, kurie yra sudaryti iš genų (genes), o genės apsprendžia žmogaus paveldėjimus. Iš tų 46 chromozomų du apsprendžia žmogaus lytį (seksą), tačiau gerokai dalį išdirtų kriminalistų rasta, kad jie turi nuo vieno iki keturių lytinių

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

TYPISTS

Accounts receivable clerk
requires typing and typist
for clerical work.
922-1888

DICTAPHONE TYPIST

for small loop
patent law firm.
Call 922-6262

SEAMSTRESS

One who does good work.
Reas. wages.

CALL

769-2181

JOBS WITH SECURITY
IMMEDIATE OPENINGS

SEWING MACHINE OPERATORS

Good Working Conditions.
Steady Year Round Work.

APPLY

LOYAL CASKET CO.
134 S. California, Chicago, Ill.
SA 2-4065

2 TYPISTS

GLENCOE. FULL-TIME 9-5
Varied duties—Addressograph; Mimeo, and other general office duties.
Company benefits.
Contact Mrs. HANDLEY
for interview,
835-4124

BENDRAI NAMU RUOSAI
reikalinga moteris 21-30 m. amžiaus.
Gyventi su jauna šeima priemiestyje, atskirame kambarielyje. Penkios dienos savaitėje. Nereikia virti. Susitarsime dėl alkos.
Susikabinti angliskai.
Tel. 369-8046

REIKALINGA MOTERIS
LIETUVISKAI ŠEIMAI
iš trijų asmenų, vakarų priemiestyje, 4-5 dienas savaitėje. Atskiras kambarys, TV.
Tel. FI 4-6196
po 6 val. vak.

SECRETARY

Machine Shop in Skokie area
needs secretary.
Varied duties.
Apply in Person
GLADSTONE TOOL
7334 N. RIDGEWAY
SKOKIE, ILL.

chromozomų daugiau ir tatau išveda iš lygsvaros asmens genetinė mašinerija.

"NAUJIENŲ" KALENDORIUS

"Naujienu" Kalendaris išsiuntinėtis visiems skaitytojams. Kioskuose ir krautuvėse dienraštį perkantieji turėjo gauti kalendarį pas pardavėjus. Kiekvienam pardavėjui dar prieš šventes įteiktas pakankamas kalendarijų skaičius.

Kalendarijų galima gauti "Naujienu" Administracijoje. Pačiose "Naujienu" jis kainuoja 50 centų. Kas nori užsisakyti kalendarijų paštu, tai prašomas atsiųsti vieną dolerį ir tikslų adresą. Užsakymus galima siųsti tokiu adresu: "Naujienu", 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

"Naujienu" reikalingas spaustuvės darbininkas. Geriau būtų susipažinęs su spaustuvės darbais, bet išmokyti me ir spaustuvėje nedirbusį. Chicagoje gyvenantieji galėtų užvažiuoti į "Naujienu" ir išsikabinti administracijoje, o kitose kolonijose gyvenantieji galėtų parašyti tokiu adresu: "Naujienu", 1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — NOTARIATAS
PATVIRTINTI VERTIMAI — IMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 4 modernų butų mūras, 3 po 4 ir 7 kambariai, 59 ir Kedzie apylinkėje.
MAISTO KRAUTUVĖ Brighton Parke.
DU PO KETURIUS, medinis ir garazas. Vienas butas su baldais, antras tuščias, 42 gatvė ir Rockwell, \$13,500.

ŠIMAITIS REALTY

INCOME TAX SERVICE

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

HOME INSURANCE

Call: Frank Zepolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-3654

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valan kilimus ir baldus.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Francus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.

5759 So. WESTERN AVE.

Tel.: PR 8-9533

APDRAUDŲ AGENTŲ:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išlankos, lėimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas

9727 So. WESTERN AVE.,

Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošime kelionių dokumentus ir visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atėnėnais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

NIEKUR GERIAU!

PUIKUS, 2 AUKŠTŲ MŪRAS. 6 ir 3 kamb. garazas. Arti mūšų, \$19,900. VERTINGAS MŪRAS, naujas stogas, elektra ir garazas, taip pat gazu šildymas. 4 nuomos peltinų pajamų. Marquette Parke. \$26,950.
7 KAMBARIŲ MŪRAS, 4 mieg. Moderni virtuvė ir vonia, naujas šildymas gazu, sausas įrengtas rūsys, mūro garazas. Arti 67 ir Rockwell. \$21,800.
2 BUTŲ po 7 kamb. tvirtas mūras. Alumin. langai, naujas šildymas, kabinetų virtuvės. Arti mūšų, \$29,500.
PIGUS LOTAS dvim butam statyti, Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2638 WEST 59th STREET

Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE

Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokių nuosavybių pirkimas, pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikal. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įstatu naujus ir perstatu senus visų tipų namų apšildymo pečius ir air-conditioning įrengimus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, žinas ir nute kamuosius vamzdžius suaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudždomame namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

— įsivaimas veltui kreipkitės bet kada

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS

HIGH RATES

4.75 %
Per annum on
regular Savings

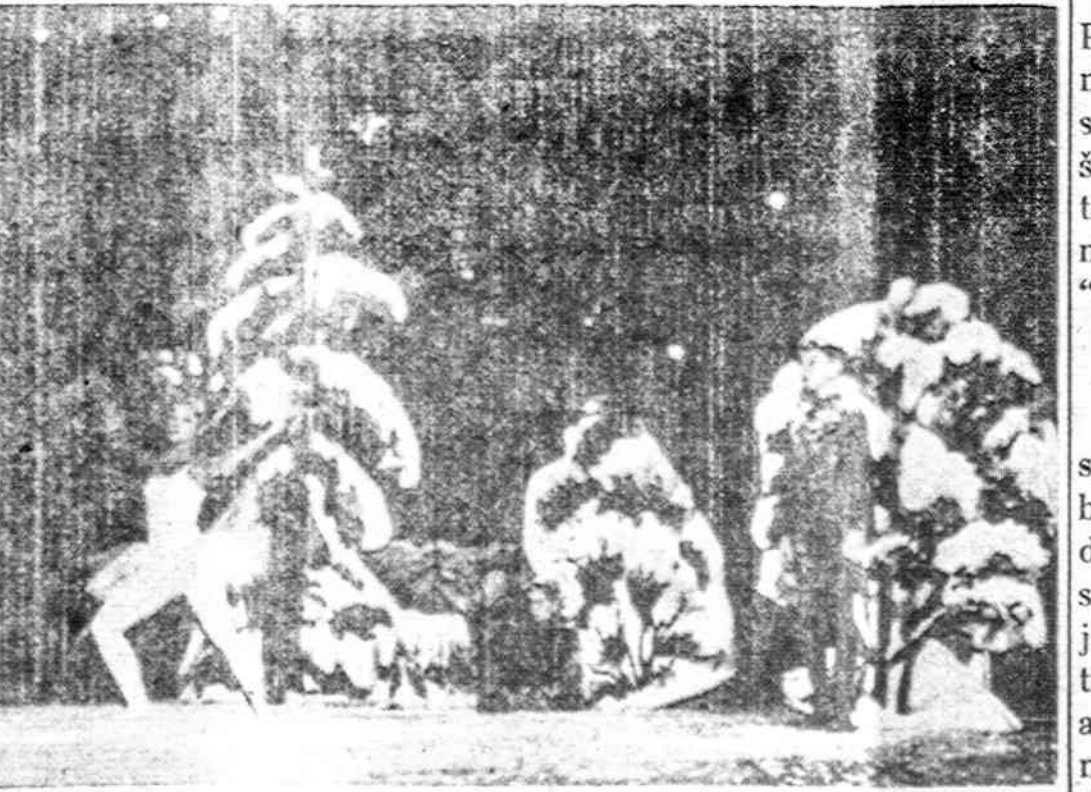
5.25 %
Per annum on
Investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Kristijono Donelaičio Lituanistinių mokyklų mokiniai Kaledinės programos parengime atlieka "Snaigės" baletą.

Foto V. Noreikos